

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GİTAR ÇALMA
TEMEL TEKNİKLERİNİ KAZANIM ZORLUKLARININ
İNCELENMESİ**

Muzaffer DALKILIÇ
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Hatice EKİNCİ

Burdur, 2010

**Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GİTAR ÇALMA
TEMEL TEKNİKLERİNİ KAZANIM ZORLUKLARININ
İNCELENMESİ**

**Muzaffer DALKILIÇ
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Hatice EKİNCİ**

Burdur,2010

Kabul ve Onay Sayfası

 MAKÜ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	YÜKSEK LİSANS/DOKTORA JÜRİ ONAY FORMU
--	--

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 27.05.2010 tarih ve 12 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 24.06.2010 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Muzaffer DALKILIÇ'ın "Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorluklarının İncelenmesi" konulu tez çalışması Güzel Sanatlar Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE

(TEZ DANIŞMANI) : Yrd. Doç. Dr. Hatice EKİNCİ .....

ÜYE

: Yrd. Doç. Dr. Zeki NACAĞÇI .....

ÜYE

: Yrd. Doç. Dr. Hülya ŞAHİN .....

ONAY

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../..... tarih ve ...../..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun ..... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

09.07.2010

Muzaffer DALKILIÇ

ÖZET

Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorluklarının İncelenmesi

Muzaffer DALKILIÇ

Araştırma "Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorluklarının İncelenmesi" ne yönelik bir çalışmadır. Araştırmada amaçlanan, müzik öğretmeni adaylarının gitar çalma temel tekniklerinde karşılaştıkları zorlukları belirlemektir.

Kazanım zorluklarını belirlemek için Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitelerine bağlı Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi bölümlerinde eğitim gören gitar öğrencilerine anket uygulaması yapılmıştır. Kazanım zorluklarına ilişkin görüşlerini almak için ise Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Muğla Üniversitesi gitar öğretim elemanlarına anket uygulaması yapılmıştır. Araştırma sonucunda Gitar Çalma Temel Tekniklerin Kazanım Zorluklarına İlişkin Çözüm Önerileri Geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Klasik Gitar, Klasik Gitar Eğitimi, Klasik Gitar Teknikleri

ABSTRACT

The Analysis of the Difficulties of Candidate Teachers of Music in Acquiring the Fundamental Techniques of Guitar Playing

Muzaffer DALKILIÇ

“The analysis of the difficulties of candidate teachers of music in acquiring the fundamental techniques of guitar playing”. This research has aimed to define the obstacles that Music teacher candidates have faced about basic guitar techniques and find some solutions to overcome this.

To determine and assess this difficulties, the students attending guitar education from Mehmet Akif Ersoy University, Pamukkale University and Dokuz Eylül University underwent a survey. Another survey has been applied to the teachers of Mehmet Akif Ersoy University, Pamukkale University, Dokuz Eylül University, Gazi University and Muğla University to receive suggestions related to the hardships of learning guitar techniques.

Key Words

Classical Guitar, Classical Guitar Education, Classical Guitar Techniques

TEŞEKKÜR

“Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorluklarının İncelenmesi” konulu aştırmamın her aşamasında değerli katkılarıyla beni yönlendiren tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hatice EKİNCİ’ ye, araştırmada kullanılan analiz ve teknikleri konusundaki yönlendirme ve katkılarından dolayı Yrd. Doç. Dr. Hülya ŞAHİN’ e, Doç. Dr. Ramazan BAŞTÜRK’ e ve Arş. Gör. Şeyma Yüksel’ e, çalışmaya katılan tüm gitar öğretim elemanlarına ve öğrencilere en içten teşekkürlerimi sunarım.

Muzaffer DALKILIÇ

Burdur,2010

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİLDİRİM.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
TEŞEKKÜR.....	vii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	viii
TABLolar DİZİNİ.....	x
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xi

BÖLÜM I**GİRİŞ**

Giriş	1
Problem	4
Alt Problemler.....	4
Araştırmanın Önemi.....	4
Sınırlılıklar.....	4

BÖLÜM II**KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR**

Tarihsel Olarak Tekniklerin Gelişimleri.....	5
Gitar Çalma Temel Teknikleri.....	8
Türkiye’de Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dallarında Klasik Gitar Eğitimi...14	14

BÖLÜM III YÖNTEM

Yöntem.....	16
Çalışma Grubu.....	16
Veri Toplama Araçları.....	16
Verilerin Analizi.....	16

BÖLÜM IV BULGULAR VE YORUM

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	18
İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	21
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	30
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	31

BÖLÜM V SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğrencilerin Sağ ve Sol El Gitar Çalma Temel Tekniklerini Seslendirirken Yaşadıkları Zorluklar.....	42
Öğrencilerin Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Düzeylerini Algılarına İlişkin Sonuçlar.....	43
Öneriler.....	44
Sol El Tekniklerini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklara İlişkin Çözüm Önerileri.....	44
Sağ El Tekniklerini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklara İlişkin Çözüm Önerileri.....	45
KAYNAKLAR.....	47
EKLER.....	49
EK-1 ANKET FORMU.....	49
EK-2 GÖRÜŞME FORMU.....	57
ÖZGEÇMİŞ.....	61

TABLOLAR DİZİNİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı.....	18
Tablo 2. Ankete Katılan Öğrencilerin Sınıflarına İlişkin Dağılımları.....	18
Tablo 3. Ankete Katılan Öğrencilerin Lise Türüne Göre Dağılımları.....	19
Tablo 4. Öğrencilerin Lisans Öncesi Gitar Eğitimi Aldıkları Yerler.....	19
Tablo 5. Ankete Katılan Öğrencilerin Gitar Eğitimi Süreleri.....	20
Tablo 6. Ankete Katılan Öğrencilerin Gitar Çalışmalarına Ayırdıkları Günlük Süre.....	20
Tablo 7. Ankete Katılan Öğrencilerin Gitar Çalgısını Seçme Durumu.....	20
Tablo 8. Ankete Katılan Öğrencilerin Çalıştıkları Öğretmen Sayısı.....	21
Tablo 9. Gitar Eğitiminde Öğrenilen İlk Üç Temel Teknik.....	21
Tablo 10. En Çok Zorlanılan İlk Üç Temel Teknik	22
Tablo 11. Legato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	22
Tablo 12. Vibrato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	23
Tablo 13. Staccato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	23
Tablo 14. Pizzicato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	24
Tablo 15. Arrastre Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	24
Tablo 16. Çarpma Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	25
Tablo 17. Floje Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	26
Tablo 18. Bare Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	26
Tablo 19. Tirando Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	27
Tablo 20. Apoyando Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	27
Tablo 21. Arpej Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	28
Tablo 22. Tremolo Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	29
Tablo 23. Rasguado Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar.....	29
Tablo 24. Alınan Gitar Eğitiminin Sonunda Öğrencilerin Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Düzeylerine İlişkin Algıları.....	30

ŞEKİLLER/GRAFİKLER DİZİNİ

<u>Şekil/Grafik</u>	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Tirando Tekniği.....	9
Şekil 2. Apoyando Tekniği.....	10
Şekil 3. Arpej Tekniği.....	10
Şekil 4. Tremolo Tekniği.....	12
Şekil 5. Arrastre Tekniği.....	12
Şekil 6. Floje Tekniği.....	13
Şekil 7. Bare Tekniği.....	13

BÖLÜM I

Giriş

Sanat hayatın vazgeçilmez yapıtaşlarından biridir. İnsanlar yaşantıları boyunca anlamlandıramadıkları duygularını sanatın içinden yakalamaya çalışmışlardır. Sanatın en doğal ifade biçimlerinden biri de müziktir. Müzikal ifadeler duyguların doğrudan anlatılmasına yardımcı olur. Müzikal ifadelerin sunumunda, bireysel çalgılar öğrencilerin kendilerini en iyi ifade edebildikleri araçtır. Bireysel çalgıları sayesinde öğrenciler müzik öğrenimleri boyunca öğrenmiş oldukları edimleri sergileme şansına sahip olurlar. Bireysel çalgıların müzik öğretmeni adaylarının kendilerini en doğru biçimde ifade etmelerini sağladığı düşünülmektedir. Enstrümanına hâkim olan öğrenci müziksel edimlerini doğru bir şekilde öğretmenlerine aktarabilirler. Bireysel çalgı hâkimiyeti için enstrümanın gerektirdiği temel tekniklerin doğru şekilde kazanılması gerekmektedir. Kazanımlar sayesinde öğrenci, müzikal anlamda kendini ifade edebilir hale gelir ve müziği öğretmeye hazır bulmuşluğunu ortaya koyabilir.

Ercan'a (1998) göre sanat eğitimi kendi içinde çeşitli dallara ayrılır. Bu dallardan biri de müzik eğitimidir. Müzik eğitimi, insanlara müziksel davranış kazandırma ve insanların müziksel davranışlarını geliştirme sürecidir. Müzik eğitimi, estetik anlayışa duyarlı insanlar yetiştirmeyi, bunların ifade yeteneklerini eğitmeyi, yaratıcılıklarını ve eğitim becerilerini geliştirmeyi hedefler. Müzik eğitiminin temel boyutlarından biri olan çalgı eğitimi; genel, özengen ve mesleki müzik eğitiminin bir olgusudur. Çalgı, müziği öğrenme araçlarından biridir. Çalgı öğrenmede; hazır oluş, alıştırma ve etki gibi öğrenmenin temel ilkelerinin büyük oranda geçerli olduğu göz ardı edilmemelidir. Bu süreçte; bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alanlardaki çalgı öğrenme davranışlarının kazandırılması; bunların bir bütünlük içinde geliştirilmesi gerekmektedir.

Bütünlüğün sağlanabilmesi için çalgı eğitiminin temellerinin doğru şekilde atılması gerekmektedir. Doğru atılmış temeller çalgı eğitiminin geliştirilebilirliğini sağlar. Öğrenci ancak doğru teknik donanıma sahip olursa çalgısında ilerleme kaydedebilir olduğu düşünülmektedir.

Çalgı eğitimi bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerini bir bütün halinde ele alır. Bu eğitim yolu ile birey teknik bilgi ve beceriler ile estetik değerler kazanır.

Kültürel yaşamı zenginleştirir. Böylece eğitimin amaçladığı yaratıcı, araştırmacı, yorumlayıcı, eleştirici ve kendine güvenen bireyler yetişir (Akgül, 2007).

Kendine güvenen, yaratıcı, araştırmacı, yorumlayıcı, eleştirici müzik öğretmeni adayları ilerde verecek oldukları eğitimlerde başarılı bireyler yetiştirmeye yönelik alt yapıya sahip olurlar.

Müzik, bireyin özgün ürünler verebildiği alanlardan biridir. Müziğin performansı karmaşık zihinsel ve psikomotor becerileri içeren bir faaliyettir. Bu yönüyle, eğitim bilimcilerinin kendi alanlarıyla ilgili olarak ileri sürdüğü gibi müzik eğitiminde de, öğretim ve eğitim faaliyetlerinin kalitesini ve etkinliğini arttırmak amacıyla eğitim sürecine etki eden tüm değişkenler incelenmelidir (Otacıoğlu, 2005).

Çalgı eğitiminin kalitesini ve etkinliğini artırmak amacıyla izlenecek yollar aşağıda belirtilen şekilde nitelendirilebilir:

"Çalgı eğitimi temelde çalgıyı öğrenebilme, çalgı çalmayı geliştirebilme ve çalgıyı etkin kullanabilme basamaklarını geliştirecek biçimde programlanıp yürütülür" (Tarman, 2002).

Müzik öğretmeni adaylarının çalgı eğitimi alma süreçlerini değerlendirmek istediğimizde çalgı eğitiminin amaçları da göz önünde bulundurulması gerektiği düşünülmektedir.

Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında yetişmekte olan müzik öğretmeni adaylarının mesleki eğitimlerinde çalgı eğitiminin önemi büyüktür. Çağdaş eğitimin öngördüğü bilişsel, devinışsel ve duyuşsal alana yönelik davranışlar kazandırmayı amaçlayan bu derste, öncelikle çalgı çalmaya ilişkin temel teknikler ve davranışların temelini atılmasının yanı sıra, öğrencinin müziği gerçek duyguları ve yaşantıları içeren bir sanat olarak algılamasının ve müziksel düşünmesinin sağlanması da dersin önde gelen amaçları arasında yer almaktadır (Ercan ve Ekinci, 2000).

Öğrencinin çalgı çalmaya ilişkin temel teknikler ve davranışlarının temelini atılması, müziksel düşünmesini sağlayan en önemli etken çalgı eğitimini aldığı öğretmenin yetkinliğidir.

Çilden'e (2003) göre müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda çalgı eğitimi veren öğretim elemanlarının, çalgı çalmada teknik ve müzikal olarak belli sorunları aşmış

olmaları, müzik öğretmeni adaylarının gelişmelerini sağlayacak temel teknik ve müzikal doğruları onlara aktarabilecek yetenek, kapasite ve donanımda olmaları, gelecekte çalgı eğitimcisi de olabilecek bu öğrencilerin çalgılarında yetkin olmalarını sağlamaya yardımcı olacak önemli bir koşul olarak karşımıza çıkmaktadır.

Doğru temellerle doğru eğitim alan müzik öğretmeni adayının kendini en iyi şekilde ifade etmeyi öğreneceği düşünülmektedir.

Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören müzik öğretmen adaylarının, aldıkları dört yıllık müzik eğitimlerinin sonucunda mesleklerinde başarılı ve öğretmenliğe hakim olmaları beklenmektedir. Bunun içinde ilk önce müzik yeteneğinin yanında mesleki müzik eğitimi alan kişilerin kendilerini müzikal açıdan nasıl algıladıkları ve kendilerine olan güven dereceleri, kişilerin kendi mesleki ilerlemeleri açısından oldukça önemlidir. Kişinin eksiklerini fark edebilmesi onun kendini doğru anlaması ve algılamasına bağlıdır. Böylece zaman içinde kendini geliştirip iyi bir müzisyen ve eğitimci olabilir (Otacıoğlu, 2005).

Müzik öğretmeni adayları aldıkları eğitim sonucu kendini yeterli ve yetkin görüyorlarsa bu adayların eğitim süreçlerinin tüm aşamalılıklarını yerine getirmiş olduklarını gösterir.

“Müzik eğitimi bölümündeki dallardan biri olan çalgı eğitimi Anabilim/Anasanat dalı, müzik öğretmeni yetiştirmede çok önemli bir işleve sahiptir. Çalgı eğitiminden yoksun ve çalgı çalmayı bilmeyen bir müzik öğretmeni düşünülmemeyeceği gibi “çalgı eğitiminden yoksun bir genel müzik eğitimi de eksik ve yetersiz kalır.” (Uçan, 2007).

Temel teknikleri, yapısal olarak çalgının iskeletini oluşturan, gerçekleştirilmesi gereken ve gerçekleştirilemediği takdirde çalgı icrasında ciddi problemler yaratan etkinlikler olarak tanımlayabiliriz. Dolayısı ile iskelette yaşanan problemler, yapının sağlamlığı konusunda bize fikir verir ve bu fikrin olumsuz yönde gelişmesi çalgı eğitiminde yaşanan aksaklıklara işaretir.

Bu araştırmada bireysel çalgı olarak klasik gitar alınmaktadır. Araştırmada bireysel çalgısı klasik gitar olan müzik öğretmeni adaylarının, gitar çalma temel tekniklerini kazanımında karşılaştıkları zorlukların neler olduğu ve zorluklara getirilebilecek çözüm önerileri incelenecektir.

Problem

Bu araştırmada, "Müzik öğretmeni adaylarının gitar çalma temel tekniklerini kazanım zorlukları, kazanım zorluklarına ilişkin öğretim elemanlarının görüş ve çözüm önerileri nelerdir?" sorusuna yanıt aranmıştır.

Alt Problemler

- 1- Bireysel çalgısı klasik gitar olan öğrencilerin genel profili nedir?
- 2- Öğrencilerin sol ve sağ el gitar çalma temel tekniklerini seslendirirken yaşadıkları zorluklar nelerdir?
- 3- Öğrencilerin gitar çalma temel tekniklerini kazanım düzeylerine ilişkin algıları nelerdir?
- 4- Öğretim elemanlarının, öğrencilerin gitar çalma temel tekniklerinin kazanımında yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri, çözüm önerileri ve klasik gitar eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Araştırma kapsamında müzik öğretmeni yetiştiren yüksek öğrenim kurumlarında verilen klasik gitar eğitime ilişkin öğrencilerin temel gitar çalma tekniklerini kazanım zorlukları incelenmiştir. Öğrencinin bireysel çalgısını etkin bir şekilde kullanabilmesi için gitar çalma temel tekniklerini doğru bir şekilde kavraması, eserlerin doğru seslendirilmesi bakımından önemlidir. Araştırma, öğrencilerin gitar çalma temel tekniklerini kazanma aşamasında hangi zorluklarla karşılaştıklarının belirlenmesi ve buna yönelik çözüm önerilerinin geliştirilerek bireysel çalgılarını daha iyi kullanabilmelerine katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır. Çözüm önerilerinin geliştirilmesinin de öğretim elemanlarının görüşlerine yer verilmektedir.

Sınırlılıklar

Araştırma Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi gitar öğrencileri ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Muğla Üniversitesi gitar öğretim elemanları ve öğrencileri ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Tarihsel Olarak Tekniklerin Gelişimleri

19.yy.'da gitarla uğraşan sanatçılar, bir yandan gitar eğitiminin temellerini oluşturacak bir yandan da seslendirdikleri parçaların kalıcı olmasını sağlayacak metodları yayınlamışlardır. Dionisio Aguado'nun öğrencileri için yazdığı yüzlerce eseri vardır. Modern gitar metodlarını önceleyen teknik kitaplar, tutuş ve teknik konulardaki araştırmacı ve yenilikçi tavrıyla gitar tekniğinin gelişimine önemli katkılar da bulunmuştur. Aguado,1820'de “Escuela de Guitarra” isimli metodu yayınladı, 1843'de “ Nuevo Metodo para Guitarra” isimli metodu yazdı. Matteo Carcassi, pek çok önemli gitar eseri ve pedogojik açıdan önemli “Op. 59 Methode Complete pour la Guitarre”, “Op.60 25 Etudes” metodlarını yayınlamıştır. Op.59'da çalgıyı bütün tonlara götürerek, akorların, arpejlerin, gam bilgisinin ve gitarın bütün temel olanaklarını egzersiz etmenin önemini vurgulamıştır. Ferdinando Carulli, 1810 da Pariste basılan “Methode Complete pour la Guitarre” adlı metodunda Czerny ve Clementi'nin etkisiyle gitar tekniğinin ilkelerini sistemleştirmiştir. Mauro Guilliani 3 tane gitar konçertosu, solo gitar ve gitar içerikli oda müziği için birçok eser besteledi. Ayrıca günümüzde halen kullanılan “Op. 48 24 Etuden” isimli gitar metodunu yayınladı. Fernando Sor, 1830 yılında “ Methode pour la Guitare” metodunu çıkardı. Bu metot, gitar için yazılmış en mükemmel kitaplardan biri olarak kabul edilir. Bu eserde Sor, o güne kadar edindiği tutuş, pozisyon, sol ve sağ el teknikleri bilgilerini aktardı (Erim,2005).

Şaklar (2001)'a göre Rönesans ve Barok dönemlerinde kullanılan enstrümanlar, genellikle sağ bacak üzerine konumlandırılarak çalınmışlardır. Bu pozisyonun tercih edilme sebebi o zamanın enstrümanlarına yönelik en uygun tutuş biçiminin bu olması olarak kabul edilebilir. Fakat modern gitara çok benzeyen, biraz daha ufağı olarak kabul edebileceğimiz gitarların bulunduğu, Fernando Sor (1778-1839), Dionisio Aguado (1784-1849) gibi ünlü gitarist ve bestecilerin yaşadığı on dokuzuncu yüzyılın başlarında, bu tutuş biçiminin değişmeye başladığı, bu konuda arayışların olduğu, gitaristlerin resimlerinden gözlemlenebilir. Hatta Aguado, gitarı daha doğru biçimde tutabilme, hakim olabilme çabası olarak gitarı sağ bağı yerine, tripod adı verilen bir sehpa üzerine yerleştirmiştir. Sor, gitar tutuşu için pek çok deneme yapmıştır. Bu denemelerin sonucunda önerdiğini pozisyon ilginçtir. Bu

pozisyonda gitar, sol bacağın üstünde yer alacak şekilde konumlandırılan bir masa üzerine yerleştirilir. Böylece gitarın iki bacağın arasına yerleştirilmiş konuma benzer bir tutuş elde edilmiş olur; fakat gitar, sol bacak sol bacak yerine bir masanın üzerindedir. Sol ve sağ bacaklar birbirine simetrik şekilde yere basarlar. İlginç olan nokta Sor'un bu gitar tutuşunun, modern gitar tutuşunda son yıllarda denenen bir gitar konumlandırma biçimi ile büyük benzerlikler göstermesidir. Bu yeni tutuşta sol bacak ayaklık yardımıyla yükseltilmez. Gitarın klavyesine sol bacağın üstüne konan yumuşak bir yükselti yardımıyla açığı kazandırılır. Sol bacak Sor'un tutuşunda olduğu gibi sağ bacakla simetrik bir biçimde yere basar. Modern gitar tutuşunun ilk örneği Matteo Carcassi (1793- 1853) ile oluşmuştur. Carcassi gitarı, modern tutuşta olduğu gibi iki bacağın arasına almıştır. Sol ayağını uygun yükseklikte bir yükseltiye koyarak gitarın klavyesine açığı kazandırmıştır. Daha sonra Francisco Tarrega (1852-1909) ile birlikte bu oturuş ve tutuş yaygınlaşmış, böylece günümüzün gitarı tutuş biçimi oluşmuştur.

Sağ el teknikleri ve sol el tekniklerinin gelişimlerini değerlendirmeye aldığımızda yine Tarrega' nın etkilerinden bahsetmek mümkündür. Sağ el gitar tekniklerinin gelişiminde parmak kullanımı büyük önem teşkil ettiği düşünülmektedir.

Şaklar (2001)'a göre parmakların kullanımında değişen teknik oluşumlardandır. Özellikle Rönesans döneminde başparmağın çekişi için iki farklı yöntem vardı: İlk teknik, başparmağın teli çektikten sonra avucunun içine doğru hareket etmesi, ikinci teknik ise modern gitar tekniğinde de kullanılan başparmağın teli çektikten sonra avucun dışına doğru yönelmesidir. Başparmağın teli çekişinin modern teknikte tam olarak uygulanması ve kabul görmesi büyük olasılıkla Tarrega ve onun ardından gelen büyük virtüözlerin bilek pozisyonlarını sağa doğru şekillendirmesiyle olmuştur. Çünkü bu tutuşta başparmak teli çektikten sonra doğal olarak avucun dışına doğru hareket edecektir. Rönesans ve Barok dönemlerinde kullanılan bir diğer çekiş tekniği ise günümüzde kullanılmayan dedillo tekniğidir. Bu teknikte i parmağı teli çektikten sonra tersi hareketle bu seferde teli iterek, parmağın tersiyle tele vurarak sesi elde eder. Fakat bu teknik daha o zamanlarda bile pek çok olumsuz eleştiri almış, ters hareketle elde edilen tınının kötü olduğu vurgulanmıştır. Sağ el tekniğinin tarihsel gelişiminde önemli olan diğer nokta da apoyando tekniğinin kullanılmaya başlanmasıdır. Bu teknik ilk olarak Tarrega tarafından belirtilmiş ve daha sonra diğer gitaristlerce benimsenip uygulanmaya başlanmıştır. Tarihsel olarak sol el tekniğinin gelişimine değinecek olursak karşımıza çıkan isimler Sor, Carulli, Aguado, Coste, Emilio Pujol, yine Tarrega olduğunu görürüz.

Biol (2005)'a göre sol el konusuna başlangıç için çok değişik fikirler mevcuttur. Tarihe baktığımız zaman büyük ustaların sol ele birinci pozisyondan başladığını görüyoruz. Örneğin Sor, Carulli, Aguado, Coste v.b. Burada şu fikirler ön plana çıkmaktadır: Öncelikle birinci pozisyondaki doğal sesleri öğretmek ve buna uygun pozisyon çalışması yaptırarak bir an önce öğrenciye basit de olsa melodik bir şeyler çaldırmak, dolayısı ile gitarın zorluklarını kamufle etmek, öğrenciyi gitara bağlamak. Bir diğer sistem beşinci veya yedinci pozisyondan başlayarak (Kol açıklığı burada daha dar olduğu için) önce pozisyon çalışması yaptırıp, sonra melodi çaldırma sistemidir. Bir diğer öğretim sistemi ise sol eli her bir telde, on ikinci pozisyona kadar kromatik olarak çalıştırmaya yönelik sistemdir ki bunu Tarrega ekolüne bağlı olan Emilio Pujol'un metodunda görmekteyiz. Pujol, ustasının, sol elini kullanırken, sağ elde olduğu gibi en önemli öğe olarak "ses"i düşündüğünü ve buna bağlı olarak; sol elin, klavyeye dik ve perdelerle paralel olacak şekilde yerleştirilmesi gerektiğini dile getirmektedir. Pujol, sol elin durumunu, gitarın her pozisyonunda korumak gerektiğini vurgulamaktadır. Bu pozisyonun, sol elin en güçsüz görünen küçük parmağını, daha etkin kullanmada büyük rol oynadığını belirtmektedir. Ayrıca, sol el hareketlerinin de klavyeye paralel olması gerektiği belirtilmektedir.

Sağ ve sol el tekniklerini inceledikten sonra günümüzde kullanılan gitar tekniklerine değinmek gerekir. Sağ ve sol el tekniklerinin günümüze ulaşmasının eskiden yazılmış olan metotlar sayesinde olduğu düşünülmektedir.

Sürekli değişen ve gelişen öğretim yöntemleri ve teknikleri bugüne kadar yazılmış metotlarda bazı eksiklikler ve yeni öğretim yolları arama gereksinimi doğurmaktadır. Gitar eğitiminde uzun süredir kullanılan ve halen de kullanılmaya devam eden başlangıç gitar metotlarının (Mario Rodriguez Arenas, John Mills ve Ziya Aydın) ayrıca modern metotlar arasında farklı bir yeri olan Bekir Küçükay'ın yeni bir yaklaşımla hazırladığı Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodunun, öğrenme- öğretim süreci kapsamında karşılaştırılması bir boyutuyla değerlendirme çalışmasına gireceğinden yeni yaklaşımlara yol açabilecek olması yönüyle yararlı olabilecektir (Erim, 2005).

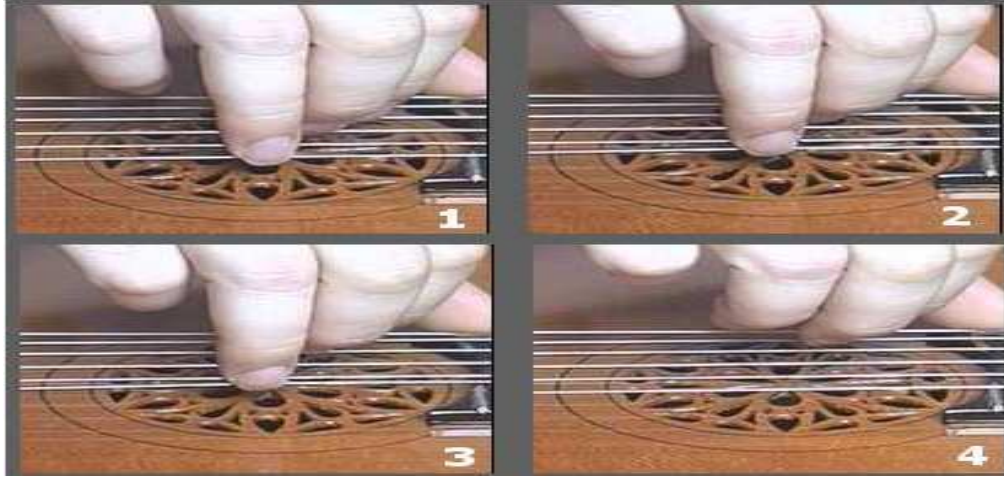
Gitar Çalma Temel Teknikleri

“**Tirando**” tele vuruş gerçekleştikten sonra parmağın bir üst tele yaslanmadan avuç içine kapandığı sağ el tekniğidir (Yeşil, 1998). Parmak teli avuç içine doğru çeker, başka bir tele temas etmez. Bu teknik arpej ve akor çalmada kullanılır (Şaklar, 2001).

“**Tirando**” Sağ elde i, m, a parmaklarından biri ile apayando da olduğu gibi üst tele dayamak yerine teli boşa çekerek çalma şeklidir. Hızlı arpejlerde, akor çalmada, tellerin aynı zamanda titreşmeleri gereken bölümlerde kullanılır (Elmas, 2003).

“**Tirando**” hareketinde parmak uçlarının ve başparmağın hareketi elipseldir. Vuruş telden yaklaşık 1cm uzaktan başlar, parmağın uç eklemi gergin tutulur. İlk olarak teması sağlayan parmak ucunun etli kısmıdır. Bu kısım titreşimi körelten bir etki yapar ve hemen arkasından gelerek gerçekte teli çeken ve böylece sesi üreten tırnağa yol hazırlar. Bu harekette aktif olan eklem uçtaki eklemlerdir. Tirando hareketini yaparken uç ve orta parmak eklemleri, parmak uçları avuç içine doğru bakacak şekilde kırık olmalıdır. Bu harekette parmak ucu ve parmak elips şeklinde hareket çizer. Tırnak teli çekmeden önce parmak ucunun etli kısmı tele değer, böylece telin titreşimi emilir sonrasında tırnak çekme hareketini uygular. Eğer titreşen tel ilk teması parmak ucuyla değil de tırnak ile yaparsa vuruş anında vızıltı duyulur (Çelik, 2005)

Tirando tekniği, akor ve arpej uygulamaları için uygundur. Aynı zamanda “p” parmağının diğer parmaklarla eş zamanlı kullanımı kolaydır. Tirando tekniği bütün bu özelliklerinden dolayı klasik gitar eğitiminde sıklıkla kullanılan bir sağ el tekniğidir.

Şekil 1. Tirando tekniği

“**Apayando**” belirgin ve güçlü ses üretmek için kullanılan, tele vurduktan sonra parmağın bir üst tele yaslandığı sağ el tekniğidir (Yeşil, 1998). Vuruş tamamlandıktan sonra parmak bir üst tele yaslanır. Güçlü bir ses elde edilmesine olanak sağlar (Şaklar, 2001).

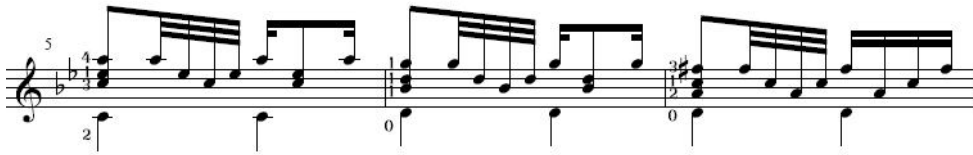
“**Apayando**” Sağ elde i,m,a parmaklarından biri ile tele vururken, parmağın tele vurduktan sonra üst tele yaslanması şeklinde çalmadır. Anlatıma daha bir belirginlik kazandırır (Elmas, 2003).

“**Apayando**”, sağ elin parmaklarının teli çektikten sonra bir üst tele yaslama hareketidir. Bu harekete “rahatlama vuruşu” da denmektedir. Bu çalış tekniğinin kullanılmasıyla elde edilen sesler daha parlak ve gür çıkmaktadır. Parmak eklemleri genelde düz tutulur ve kırılmaz. Bu çalış tekniğinde aktif olan eklem bileğe bağlı büyük eklemdir. Teli çekecek olan parmak gücünü bu eklemden alır. Bu çalışmada başparmak (p) kullanılmayacağından, diğer parmaklara destek sağ elin pozisyonunu korumaya yardımcı olmak için, 6. tel üzerinde sabit olarak tutulmalıdır (Çelik, 2005).

Şekil 2. Apoyando Tekniği

“**Arpej**” genel olarak müzik terimleri içinde arpej kavramı akor seslerinin sırayla oluşturulması anlamında kullanılır. Klasik gitarda ise bu akor sesleri farklı aralık kombinasyonlarıyla oluşabilir. Temel prensip akor seslerinin oluşması, fakat bu seslerin sırasıyla değil gitarın tellerine göre dağılımı ile oluşmasıdır. Gitarda arpej, akor seslerinin olası kombinasyonlara göre farklı teller üzerinde oluşturulması ve bu tellerin birbiri ardına çekilmesidir. Arpejin hızlı olarak icra edilmesi zorunluluğu her teli farklı sağ el parmaklarının çekmesini gerektirir (Şaklar, 2001).

Şekil 3. Arpej tekniği

“**Legato (çıkıcı)**” legato bağı ile bağlanmış iki ya da daha çok çıkıcı notanın, ilk nota çalındıktan sonra tele vurmada diğerlerinin sol el ile çalınmasından oluşan tekniktir (Yeşil, 2001). “**Legato (inici)**” legato bağı ile bağlanmış iki ya da daha çok inici notanın, ilk nota çalındıktan sonra tele vurmada diğerlerinin sol el ile çalınmasından oluşan tekniktir (Yeşil, 1998).

Pujol, inici bağların (legato) sağ el parmaklarının destekli çalışına benzer şekilde uygulandığını belirtmektedir; bağın iki notasını oluşturan notalara ait parmaklar tele birlikte basar, bağın birinci notası sağ el ile çalınır, ikinci notayı ise basılı olan parmak kuvvetle çeker ve alttaki tele dayanır. (Apoyando çalış gibi.) Böylece bağın diğer notası seslendirilmiş olur. Eğer alttaki telde titreşmesi gereken bir nota varsa, sol eldeki parmak alt tele dayanmaz; avuç içine katlanır. (Tirando çalış gibi.)Bağlı çalma tekniğidir. İki nota arasında hece bağı ile gösterilir. Legato tekniğinde bağlı çalınacak nota için sağ elde çekme hareketi uygulanmaz, bu da çıkacak olan sesin

bir öncekiyle ya da sonrakiyle daha uyumlu ve bağılı duyulmasını sağlar. Düz legato da kullanılacak sol el parmağı, baş ekleminde güç alarak tel üstüne bir çekiç gibi vurur. Legato yapılacak notalar arasında çıkıcı bir hareket varsa(kalın seslerden ince seslere doğru) düz legato adını alır.

Kalın sesteki parmak tele basılı iken, sağ el parmağı ile kapalı vuruş yapılır. İlk nota süresi tamamlanınca, sol elin ikinci parmağı ile çalınacak perdeye hızla vurularak ikinci ses elde edilir. Telin üzerine vurarak ses çıkaracak olan parmağın uç kısmı, piyanoda tellere vuran çekiç gibi düşünülmelidir (Yöndem,2003).

Sesler arasında inici bir hareket varsa (ince seslerden kalın seslere doğru) ters legato denir. Ters legato çalışmasında parmağın uç ve orta ekleminde güç alınarak teli çekme hareketi uygulanır. Kalın sesteki parmak kuvvetli bir basınçla ve sabit olarak perdeye bastırır. Başparmak sapın arkasından karşı kuvvet uygular. İnce sesi basan parmak perde üzerinde tele basılı iken sağ el parmağı teli çeker. Ses duyulunca ince sesteki sol el parmağı teli çekerek kalın perdedeki basılı parmağın olduğu perdeden ses ele edilir. İnce perdedeki parmağın mümkün olduğunca en uç kısmı ile basmalısınız bu kural farklı parmaklar içinde geçerlidir (Yöndem,2003).

“**Tremolo**” notaların çok hızlı çalınarak, kesintisiz izlenimi verecek biçimde seslendirilmesi ile oluşan sağ el tekniğidir (Belevi, 1997). “**Tremolo**” bu teknikte bas notası (p) ile, ardından gelen üstteki notalar ise sırayla (a,m,i) ile çalınır (Elmas, 2003).

“**Tremolo**” Uzayan ses etkisi yaratabilmek için kullanılır. Klasik gitarın ses oluşturma yapısı seslerin uzun süre tınlamasına izin vermediğinden aynı sesin çok kısa aralıklarla tekrarı sayesinde uzayan bir ses elde etme amacıyla oluşturulmuştur. Uzaması gereken sesi **i, m, a** parmakları oluşturur. “**p**” parmağı bas ve akor seslerini çalar. Genelde kullanılan kombinasyon, **p-a-m-i** kombinasyonudur. Bunun yanında **p-i-a-m-i** (beşleme) ve **p-i-m-a-m-i** (altılama) kombinasyonları da nadiren kullanılır (Şaklar, 2001).

UNA LIMOSNA POR EL AMOR DE DIOS
Agustín Barrios Mangoré

Fingering: Carlevaro/Bellucci

VIDEO 1

Şekil 4. Tremolo Tekniği

“**Vibrato**” , teller üzerindeki elin bilekten salınımıyla, seslerin dalgalı izlenimi verecek biçimde çıkarılması ile oluşan tekniktir. “**Staccato**” notaların birbirinden ayrı, tek tek çalınması ile oluşan tekniktir (Sözer, 1996).

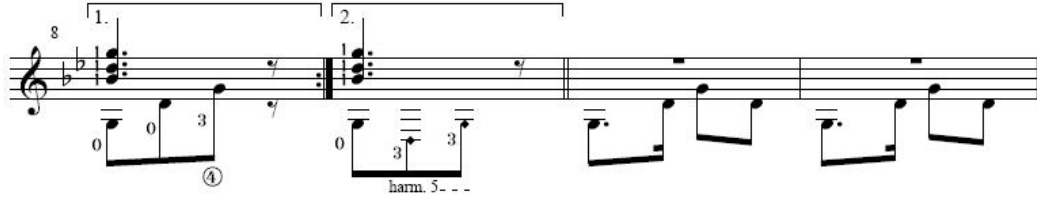
Roch’a göre; “**Arrastre** iki nota arasında bir çizgi konarak gösterilir; işaret edilen parmak ilk notayı basar ve bastıktan sonra perdeleri gezerek ve kromatikler anlaşılın diye gerekli baskıyı yaparak, ikinci notaya kadar gider. Bu tür kaydırma genelde hızla yapılır. Hem çıkıcı, hem inici seslerin yanında bazı durumlarda bas da bulunur”.

Şekil 5. Arastre Tekniği

“**Floje (Armonik)**” sol elin parmakları ile her telin V, VII, IX, XII. Perdelerdeki demirin üstünde tele (basmadan) sadece değerek ve aynı anda sağ el parmakları ile tele vurmak sureti ile çıkan sese denir. Bunlar doğal armonik (floje) seslerdir. Bir de oktav olarak çalınan armonik sesler vardır ki bu da, sol el parmakları normal olarak perdeler basarken sağ elin işaret parmağı ile basılan perdenin oktavına dokunmak, teli sağ ile yüzük parmağı ile de çekmek sureti ile elde edilir (Elmas, 2003).

“**Flajöle**”, gitarda sol elin perdeler basmadan tellerin üstünde tutulduğu ve sağ el ile çalınarak sesin alındığı tekniktir. Gitarda doğal ve yapay olmak üzere iki tip flajöle kullanılmaktadır. Bunlardan doğal olanında sol el tellerin üzerinde tutulup perdeler basmazken yapay flajölede sol el perdeler basar ve sağ el parmaklarından biri

çalınacak sese göre bir perde üzerinde konumlandırılıp diğer sağ el parmaklarından biri teli çeker (Çınar, 2005).

Şekil 6. Floje Tekniği

“**Bare**” sol el tekniğidir. Sol el işaret parmağı ile (nadir olarak 3. ve 4. parmaklar ile de olabilir) aynı perde üzerinde birden fazla tele aynı anda basma tekniğidir (Sözer, 1996). “**Bare**” sol elin işaret parmağı ile, aynı perdede aynı anda çalınması gereken sesleri çıkarabilmek için gitarın altı teline birden basılması tekniğidir. “C” ile gösterilir. Yanına da Romen rakamı ile hangi perde olduğu belirtilir, “CVII” gibi. Eğer altıdan az tele birden basılıyorsa “yarım bare” denir, “1/2C” veya “C” ile belirtilir (Elmas, 2003).

“**Bare**” sol elin işaret (1. parmak) parmağın aynı perde üzerinde farklı tellere ya da tellerin tümüne aynı anda basma işlemidir. 6 telin tümüne uygulanırsa büyük bare ya da tam bare 6 telden daha az tel üzerinde kullanılırsa yarım veya küçük bare denir. Tam bare C, yarım bare 1/2C işareti ile gösterilir. Barenin hangi perde üzerinde kullanılacağı bare işaretinin sağına konulan numara ile belirtilir. Örneğin CIV işareti dördüncü perdeye büyük bare basılacağını ifade eder (Çelik, 2005).

Şekil 7. Bare Tekniği

“**Pizzicato**”, gitardan daha boğuk bir ses elde edilmesi amacıyla tellerin köprüye yakın kısmının sağ el ile kapatılıp bas parmak ile çalındığı tekniktir (Çınar, 2005). “**Rasguado**” tellere, tırnakların dış tarafıyla vurulması ile oluşan sağ el tekniğidir (Belevi, 1997).

“**Pizzicato**” sağ elin dış kenarı eşik yanında tellere oturtulur (bu durum titreşimi keser) ses başparmağın, bazen de işaret parmağının vurması ile elde edilir. Gitarda kesik ve alçak sesler duyulur (Elmas, 2003).

“**Rasgueado**”, sağ elin tırnaklarının dış kısmı ile birden fazla tele yapılan vuruşa denir (Çınar, 2005). “**Rasguado**” sol el parmakları ile basılmış olan akor veya akorların sağ el parmaklarının yukarıdan aşağıya veya aşağıdan yukarıya doğru teller üzerinde değişik şekillerde kaydırılması ile çalınır. Bu hareket eşlik edilen parçanın türü, dönemi ve özelliğine göre değişik ritimlerde yapılabilir (Elmas, 2003).

Türkiye’de Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dallarında Klasik Gitar Eğitimi

Uzun süre sadece özel dersler şeklinde devam eden gitar eğitimi daha sonra yavaş yavaş okullara da girmeye başlamış, önce konservatuarlarda, daha sonra da eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerinde gitar dersleri verilmeye başlanmıştır. Müzik eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarında klasik gitar eğitimine ilk olarak Erol Küyel tarafından 1973–1974 öğretim yılında “Okul Çalgı Kümeleri Dersi” adı altında Gazi Eğitim Enstitüsünde başlanmıştır. Bunu, bireysel çalgı dersi olarak 1977–1978 öğretim yılında “Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı”, 1983 yılında “Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü”, 1985 yılında “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü”, 1986 yılında “İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı” (yarı zamanlı) izlemiştir. Daha sonraki yıllarda eğitim fakültelerinin bazı müzik eğitimi bölümlerinde de klasik gitar dersi okutulmaya başlanmıştır (Tarman,1995).

İlerleyen yıllarda Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında da gitar eğitimi verilmeye başlamıştır. Gitar eğitiminde yararlanılan çok çeşitli kaynaklar bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının ifadelerine göre gitar çalma temel tekniklerinin kazandırılması için sıklıkla kullanılan kaynaklar ise şunlardır;

Stefano Palamidessi-Metodologia Dello Studio

Carcassi Metod

Guiliani Metod

Leo Brouwer Metod

Royal Konservatuvarının "Guitar Series" 1-8 kitapları ve teknik çalışma kitabı

Mario Rodruguez Arenas(I,II,III,IV,V)

Frederic Noad Barok Guitar

The Guitar Music of Spain Volume one

Papararo Arpej Kitapları

Par jean-Maurice Mourat Collection En Quarte Volumes

Carulli Metod Completo

D. Aguado The Royal Conservatory Guitar Series (1-8)

A . Carlevaro Seria Didactica

S. Tennat Pumping Nylon ve diğerleri

Classical Guitar Pedagoji Antony GLISE

Art Of Guitar Charles DUNCAN

A . Shearer Classic Guitar Techniqe

İstanbul Devlet Konservatuvarı Gitar Bölümü Gitar Eğitimi Kitapları

BÖLÜM III

Yöntem

Çalışma alan araştırmasına dayalı betimsel bir çalışma olup veriler anket ve görüşme formu yoluyla elde edilerek yorumlanıp değerlendirilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı klasik gitar 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Gazi üniversitesi, Muğla üniversitesi Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı gitar öğretim elemanları oluşturmaktadır. Araştırmaya 55 öğrenci ve 8 öğretim elemanı katılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan “Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorlukları” anketi ve görüşme formu ile elde edilmiştir. Araştırmaya 55 öğrenci, 8 öğretim elemanı katılmıştır. Anket hazırlama aşamasında uzman görüşlerine başvurulmuştur. Öğrencilerin gitar çalma teknikleri ile ilgili kazanım düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlanan anketin güvenilirliği Cronbach Alpha ile hesaplanmış ve anketin güvenilirliği %92,5 olarak belirlenmiştir. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dallarında okumakta olan klasik gitar öğrencilerine yönelik kişisel bilgilere, ikinci bölümde ise öğrencilerin gitar çalma temel tekniklerini kazanım zorlukları hakkında görüşlerini saptamaya yönelik sorulara yer verilmiştir.

Görüşme formu öğretim elemanlarına yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu form ile öğrencilerin gitar çalma temel tekniklerini kazanım zorluklarının giderilmesi konusunda öğretim elemanlarının çözüm önerileri alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada “Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorluklarının İncelenmesi” kapsamında karşılaşılan zorlukları belirlemek ve öğretim elemanlarının bu zorlukları ortadan kaldırmaya yönelik çözüm önerileri sunmak

amaçlanmıştır. Verilerin çözümlenmesi aşamasında gitar eğitimi alan öğrencilerin temel teknikleri seslendirirken karşılaştıkları zorluklar ve teknikleri kazanım düzeylerine ilişkin dağılımları frekans ve yüzde ile belirlenmiştir.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum

Kazanım zorluklarını belirlemek için Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitelerine bağlı Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi bölümlerinde eğitim gören gitar öğrencilerine anket yapılmıştır. Ayrıca kazanım zorluklarına yönelik çözüm önerilerini almak için ise Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Muğla Üniversitesi gitar öğretim elemanlarına görüşme formundan elde edilen verilere ilişkin frekans ve yüzdeleri aşağıda sunulmuştur.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın, birinci alt problemi olan “Bireysel çalgısı klasik gitar olan öğrencilerin genel profili”ne ilişkin veriler aşağıda tablo 1-8’de sunulmuştur.

Tablo 1.
Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Erkek	38	69,1
Kız	17	30,9

55 katılımcı ile yapılan bu çalışmada %69,1’i olan bay , %30,9’u olan bayan öğrenciden yer almaktadır. Erkek katılımcıların kız katılımcılardan daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Erkek öğrencilerin bireysel çalgı olarak klasik gitarı tercih ettikleri düşünülmektedir.

Tablo 2.
Ankete Katılan Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımlar

Sınıf	f	%
1. sınıf	18	32,7
2. sınıf	14	25,5
3. sınıf	13	23,6
4. sınıf	10	18,2

Katılımcıların % 32’si birinci sınıf, %25,5’i ikinci sınıf, %23,6’sı üçüncü sınıf, %18,2’si dördüncü sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 55 öğrenci bulunmaktadır. Dördüncü sınıftan birinci sınıfa doğru gitar çalgısını tercih eden öğrencilerin sayılarında artış gözlemlendiği ve bu artışın sebebinin klasik gitarın ekonomik, taşınabilir ve müzik

eğitiminde kullanmaya elverişli bir enstrüman olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 3.

Ankete Katılan Öğrencilerin Lise Türüne Göre Dağılımları

Lise türü	F	%
Genel lise	22	40,0
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	27	49,0
Anadolu Lisesi	1	1,8
Meslek Lisesi	2	3,6
Diğer	3	5,5

Ankete katılımcılarının mezun oldukları lise türleri %40,0 oranla Genel Lise, %49,0 oranla Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, %1,8 oranla Anadolu Lisesi, %3,6 oranla Meslek lisesi, %5,5 oranla Yabancı Dil Ağırlıklı ve Süper Lise olmak üzere, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi mezunlarının çoğunlukta olduğu görülmektedir. Genel Lise'den mezun olan öğrenciler ile Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan öğrencilerin sayısının yaklaşık olduğu gözlemlenmektedir. Bunun sebebinin başlangıç aşamasında klasik gitar çalgısının piyano, keman gibi çalgılara göre daha çabuk ilerleme kaydedilen bir çalgı olmasından kaynaklanmakta olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.

Öğrencilerin Lisans Öncesi Gitar Eğitimi Aldıkları Yerler

Lisans Öncesi Eğitim	F	%
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	18	32,7
Halk Eğitim Merkezi	1	1,8
Özel Ders	20	36,4
Özel dersane	2	3,6
Hiç Eğitim Almadım	12	21,8
Diğer	2	3,6

Katılımcıların % 36,4 oranla özel ders niteliğinde gitar eğitimi aldıkları, %32,7 oranla Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinde eğitim aldıkları, %21,8 oranla daha önce hiç gitar eğitimi almadıklarını, %3,6 oranla özel dershanede eğitim aldıklarını, %1,8 oranla halk eğitim merkezinde eğitim aldıklarını belirtmişlerdir, %3,6 oranla diğer seçeneklerini işaretleyenler kendi kendilerine gitar çalıştıklarını açıklamışlardır. Öğrencilerin özel ders niteliğinde ders almalarının bireysel çalgı gitar dersi için hazır bulunuşluk konusunda olumlu bir etken olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5.
Ankete Katılan Öğrencilerin Gitar Eğitimi Süreleri

Eğitim alınan süre	F	%
1-3 yıl	12	21,8
4 yıl	14	25,5
4 yıl üzeri	29	52,7

55 katılımcı ile yapılan bu çalışmada öğrencilere kaç yıl gitar eğitimi aldıkları sorulmuştur % 21,8 'i 1-3 yıl, %25,5'i dört yıl boyunca, %52,7'si dört yıl üzeri süre ile gitar dersi aldıkları belirlenmiştir. Dört yılın üzerinde gitar eğitimi alan öğrencilerin çoğunlukta olduğu görülmüştür. Öğrencilerin dört yıl üzerinde eğitim almasının bireysel çalgı gitar için olumlu olduğu düşünülmektedir.

Tablo 6.
Ankete Katılan Öğrencilerin Gitar Çalışmalarına Ayırdıkları Günlük Süre

Günlük süre	F	%
1 saat	9	16,4
2 saat	9	16,4
3 saat	5	9,1
4 saat ve üstü	3	5,5
Düzenli çalışmıyorum	29	52,7

Klasik gitar öğrencileri %5,5 oranla dört saat ve üstü,%9,1 oranla üç saat, %16,4 oranla iki ve bir saat, %52,7 oranla ise düzenli çalışmadıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin bireysel çalgılarını düzenli çalışmamalarının temel tekniklerin kazanımını olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

Tablo 7.
Ankete Katılan Öğrencilerin Gitar Çalgısını Seçme Durumu

Öğrencilerin gitarı seçme durumu	F	%
Gönüllü	47	85,5
Zorunlu	8	14,5

Klasik gitar öğrenciler %85,5 oranla bireysel çalgısı olan gitar çalgısını gönüllü olarak, %14,5 oranla zorunlu olarak seçmiş olduklarını belirtmişlerdir. Gönüllü seçen öğrencilerin bireysel çalgılarını daha verimli çalıştıkları düşünülmektedir.

Tablo 8.

Ankete Katılan Öğrencilerin Çalıştıkları Öğretmen Sayısı

Öğretmen sayısı	F	%
1 öğretmen	15	27,3
2 öğretmen	28	50,9
3 öğretmen	6	10,9
4 öğretmen	4	7,3
5 öğretmen	1	1,8
7 öğretmen	1	1,8

Katılımcılara kaç öğretmen değişikliği yaptığı sorulmuştur. Katılımcılar %50,9 oranla iki öğretmenle, %27,3 oranla bir öğretmenle, %10,6 oranla üç öğretmenle, %7,3 oranla dört öğretmenle, %1,8 oranla beş öğretmenle, %1,8 oranla yedi öğretmenle çalıştıklarını belirtmişlerdir. İki öğretmen değişikliği yaşayan öğrencilerin daha az yöntem farklılığı yaşadıkları için temel teknikleri kazanırken, teknikleri daha kolay kavrayabilecekleri düşünülmektedir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Öğrencilerin sol ve sağ el gitar çalma temel tekniklerini seslendirirken yaşadıkları zorluklar”ına ilişkin bulgular tablo 9-23’te sunulmuştur.

Tablo 9.

Gitar Eğitiminde Öğrenilen İlk Üç Temel Teknik

Teknikler	F	%
Tirando	38	69,1
Apayando	32	58,2
Arpej	26	47,3

Katılımcılara gitar eğitimlerine başlarken öğrendikleri ilk üç temel teknik sorulmuştur. Katılımcıların %69,1’i ilk öğrendikleri temel tekniğin “tirando tekniği”, %58,2’si ikinci sırada öğrendikleri temel tekniğin “apoyando tekniği”, %47,3’ü ise üçüncü sırada öğrendikleri tekniğin “arpej tekniği” olduğunu belirtmişlerdir. Tirando, apoyando, arpej teknikleri gitar eğitiminde öğrenilen ilk üç arasında yer aldığı belirtilmiştir. Tekniklerin kazanım sırasının bu şekilde olmasının öğretmenler arasında azda olsa yöntem farklılığının olduğu görülmektedir. Bu farklılığın çalgı eğitiminde olağan bir durum olduğu düşünülmektedir. Çünkü her öğretim elemanının kendine özgü öğretim yöntemlerinin olduğu bilinen bir durumdur.

Tablo 10.
En Çok Zorlanılan İlk Üç Temel Teknik

Teknikler	F	%
Bare	25	45,5
Çarpma	17	30,9
Tremolo	14	25,5

Öğrencilere, gitar çalma temel tekniklerini seslendirirken en çok zorladıkları ilk üç temel teknik sorulmuştur. Anket sonucu %45,5 'i, birinci sırada "bare tekniği", %30,9'u ikinci sırada "çarpma tekniği", %25,5'i üçüncü sırada "tremolo tekniğini" seslendirirken zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bare, tremolo, çarpma tekniklerinin en çok zorlanılan ilk üç temel teknik olduğu belirtilmiştir. Bare tekniğinin fiziksel kuvvet gerektirmesinden, tremolo ve çarpma tekniğinin senkronsal zorluklarından dolayı en çok bu tekniklerde zorluklar yaşanacağı bilinen bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Sol El Teknikleri

Tablo 11.
Legato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

a) Legato Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	15	27,3
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	16	29,1
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	31	56,4
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	15	27,3
Henüz legato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	2	3,6
Zorlanmıyorum	7	12,7

Katılımcılara "legato tekniğini" seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %56'sı "legato tekniğini" seslendirirken hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, %29,1'i tartım değişimlerinde zorlandıklarını, %27,3'ü sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını ve tutuş bozukluklarından kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını, %12,7'si zorlanmadıklarını, %3,6'sı henüz bu teknikle ilgili bir çalışmada bulunmadıklarını belirtmişlerdir. Legato tekniğinde en ok yaşanan hızlı pasajlarda geçiş sorununun tekniğin tamamen kavranmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Yüksek değerlerden biri olan tartım değişimlerinde zorlanmaları öğrencilerin yaşadıkları zorluklardan önemlileri arasında yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 12.
Vibrato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

b) Vibrato Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	10	18,2
Farklı tartımlarda vibratoya süreklilik kazandıramıyorum	13	23,6
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	11	20,0
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	7	12,7
Henüz vibrato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	12	21,8
Zorlanmıyorum	12	21,8

Katılımcılara “vibrato tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %23,6’sı “vibrato tekniğini” seslendirirken farklı tartımlarda vibratoya süreklilik kazandıramadıklarını, %21,8’i henüz bu teknik ile ilgili bir çalışmada bulunmadıklarını ve bu tekniği uygularken zorlanmadıklarını, %20’si hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, %18,2’si sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını, %12,7’si tutuş tekniklerinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Farklı tartımlarda yaşanan vibratoya süreklilik kazandırma sorununun vibrato tekniği için ciddi bir sorun olduğu bilinmektedir. Öğrencilerin vibrato tekniği ile ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıklarını belirten öğrenci sayısını oldukça fazla olması uygulama bakımından zor bir teknik olması ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 13.
Staccato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

c) Staccato Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	8	14,5
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	4	7,3
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	15	27,3
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	8	14,5
Henüz staccato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	10	18,2
Zorlanmıyorum	15	27,3

Katılımcılara “staccato tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %27,3’ü “staccato tekniğini “ seslendirirken hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını belirtirken yine %27,3’ü bu teknikle ilgili herhangi bir zorluk yaşamadıklarını, %18,2’i henüz bu teknikle ilgili bir çalışmada

bulunmadıklarını, %14,5'i tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını ve sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını, %7,3'ü tartım değişimlerinde zorlandıklarını belirtmişlerdir. Staccato tekniğini seslendirirken öğrencilerin zorluk yaşamadıklarını belirtmelerinin beklendiği bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Tablo 14.
Pizzicato Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

d) Pizzicato Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	6	10,9
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	9	16,4
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	15	27,3
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	6	10,9
Henüz pizzicato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	22	40,0
Zorlanmıyorum	5	9,1

Katılımcılara “pizzicato tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklar ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %40,0'ı “pizzicato tekniği” ile ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıklarını belirtirken, %27,3'ü ise hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, %16,4'ü tartım değişimlerinde zorlandıklarını, %10,9'ü sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını ve tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını, %9,1'i bu tekniği seslendirirken zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin henüz bu teknikle ilgili bir çalışmada bulunmamalarının pizzicato tekniğini kavrama ve uygulama aşamasında önemli ölçüde bir sorun olduğu düşünülmektedir.

Tablo 15.
Arrastre Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

e) Arrastre Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	3	5,5
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	2	3,6
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	7	12,7
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	7	12,7
Henüz arrastre ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	30	54,5
Zorlanmıyorum	6	10,9

Katılımcılara “arrastre tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %54,5'i “arrastre tekniği” ile ilgili “henüz bir

çalışmada bulunmadıklarını” belirtirken, %12,7’si “hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını”, diğer %12,7’si ise “tutuş tekniklerinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını”, %10,9 bu tekniği seslendirirken zorlanmadıklarını, %5,5’i sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını, %3,6’sı tartım değişimlerinde zorlandıklarını belirtmişlerdir. Arrastre tekniğinin eserlerde sıkça rastlanan bir teknik olduğu bilinmektedir. Öğrencilerin önemli bir kısmının bu teknik üzerine hiç çalışma yapmamalarının önemli bir sorun içerdiği düşünülmektedir.

Tablo 16.

Çarpma Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

f) Çarpma Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	17	30,9
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	16	29,1
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	22	40,0
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	4	7,3
Henüz çarpma ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	9	16,4
Zorlanmıyorum	7	12,7

Katılımcılara “çarpma tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %40,0’i “çarpma tekniğini” seslendirirken “hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını”, %30,9’u sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını, %29,1’i tartım değişimlerinde zorlandıklarını, %16,4’ü henüz bu teknikle ilgili bir çalışmada bulunmadıklarını, %12,7’si bu tekniği seslendirirken zorlanmadıklarını, %7,3’ü tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Hızlı pasajlarda yaşanan geçiş sorunu çarpma tekniğinin seslendirirken yaşanan en önemli sorunlar arasında yer aldığı aynı zamanda yaklaşık değerdeki sesleri temiz duyurmanın da bu teknikle ilgili sorunlar arasında yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 17.

Floje Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

g) Floje Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	10	18,2
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	5	9,1
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	10	18,2
Tutuş tekniğimdaki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	4	7,3
Henüz floje ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	17	30,9
Zorlanmıyorum	12	21,8

Katılımcılara “floje tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %30,9’u “floje tekniği” ile ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıklarını belirtirken, %21,8’i teknikle ilgili bir zorluk yaşamadıklarını, %18,2’si sesleri temiz duyurmakta ve hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, %9,1’i tartım değişimlerinde zorlandıklarını, %7,3’ü tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Floje tekniğinin uygulanması kolay bir teknik olmasına karşın henüz bu teknikle ilgili öğrencilerin bir çalışmada bulunmamalarının dikkat çekici olduğu düşünülmektedir.

Tablo 18.

Bare Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

h) Bare Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	24	43,6
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	6	10,9
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	23	41,8
Tutuş tekniğimdaki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	16	29,1
Henüz bare ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	4	7,3
Zorlanmıyorum	7	12,7

Katılımcılara “bare tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %43,6’sı “bare tekniğini” seslendirirken “sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını”, %41,8’i hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, %29,1’i tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını, %12,7’si bu teknikle ilgili bir zorluk yaşamadıklarını, %10,9’u tartım değişimlerinde zorluk yaşadıklarını, %7,3’ü henüz bu teknik ile ilgili bir çalışmada bulunmadıklarını

belirtmişlerdir. Sesleri temiz duyurmakta zorlanma ve aynı zamanda yaklaşık değer yer alan hızlı pasajlarda yaşanan geçiş sorununun bare tekniği için beklenen bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Sağ El Teknikleri

Tablo 19.

Tirando Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

a) Tirando Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	6	10,9
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	6	10,9
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	10	18,2
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	8	14,5
“a” parmağımı kullanırken zorlanıyorum	13	23,6
Zorlanmıyorum	22	40,0

Katılımcılara “tirando tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %40,0’i “tirando tekniğini” seslendirirken zorluk yaşamadıklarını belirtirken, %23,6’sı “a” parmağını kullanırken zorlandıklarını, %18,2’si hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, %14,5’i tutuş tekniklerinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını, %10,9’u sesleri temiz duyurmakta ve tartım değişimlerinde zorlandıklarını belirtmişlerdir. Tirando tekniği gitar çalma temel tekniklerinin kazanımında ilk sırada yer aldığı için bu teknikle ilgili öğrencilerin zorlanmadıklarını belirtmelerinin beklendiği bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Tablo 20.

Apyando Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

b) Apyando Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	6	10,9
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	6	10,9
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	14	25,5
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	7	12,7
Teller arası geçişlerde zorlanıyorum	9	16,4
Zorlanmıyorum	23	41,8

Katılımcılara “apyando tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %41,8’i “apyando tekniğini” seslendirirken

zorluk yaşamadıklarını belirtirken, %25,5'i "hızlı pasajlarda geçiş zorunu yaşadıklarını", %16,4'ü teller arası geçişlerde zorlandıklarını, %12,7'si tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını, %10,9'u sesleri temiz duyurmakta ve tartım değişimlerinde zorlandıklarını belirtmişlerdir. Apoyando tekniği gitar çalma temel tekniklerinin kazanımında ikinci sırada yer aldığı için bu teknikle ilgili öğrencilerin zorlanmadıklarını belirtmelerinin beklendik bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Tablo 21.
Arpej Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

c) Arpej Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	5	9,1
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	10	18,2
Atlamalı pozisyonlarda arpej geçişlerinin sürekliliğini sağlayamıyorum	21	38,2
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	6	10,9
Henüz arpej ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	1	1,8
Zorlanmıyorum	21	38,2

Katılımcılara "arpej tekniğini" seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %38,2'si "arpej tekniğini" seslendirirken zorluk yaşamadıklarını belirtirken, yine %38,2'si "atlamalı pozisyonlarda geçişlerin sürekliliğini sağlayamadıklarını", %18,2'si tartım değişimlerinde zorlandıklarını, %10,9'u tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını, %9,1'i sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını, %1,8'i henüz bu teknikle ilgili bir çalışmada bulunmadıklarını belirtmişlerdir. Arpej tekniği gitar çalma temel tekniklerinin kazanımında üçüncü sırada yer aldığı için bu teknikle ilgili öğrencilerin zorlanmadıklarını belirtmelerinin beklendik bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Tablo 22.

Tremolo Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

d) Tremolo Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	15	27,3
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	14	25,5
Ezginin yer değiştirmesi durumunda ezgi sürekliliğini sağlayamıyorum	17	30,9
Tutuş tekniğimdaki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	5	9,1
Henüz tremolo ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	12	21,8
Zorlanmıyorum	7	12,7

Katılımcılara “tremolo tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %30,9'u “tremolo tekniğini” seslendirirken “ezginin yer değiştirmesi durumunda ezginin sürekliliğini sağlayamadıklarını”, %27,3'ü sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını, %25,5'i tartım değişimlerinde zorlandıklarını, %21,8'i henüz bu teknik ile ilgili bir çalışmada bulunmadıklarını, %12,7'si bu tekniği seslendirirken zorlanmadıklarını, %9,1'i tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin tremolo tekniğini seslendirirken ezginin yer değiştirmesi durumunda ezgi sürekliliğini sağlayamamalarının beklendik bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Tablo 23.

Rasguado Tekniğini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklar

e) Rasguado Tekniğini Seslendirirken:	f	%
Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	4	7,3
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	8	14,5
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	5	9,1
Tutuş tekniğimdaki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	2	3,6
Henüz rasguado ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	32	58,2
Zorlanmıyorum	5	9,1

Katılımcılara “rasguado tekniğini” seslendirirken karşılaşılabilecek zorluklara ilişkin seçenekler verilmiştir. Katılımcıların %58,2'i “rasguado tekniği” ile ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıklarını, %14,5'i “tartım değişimlerinde zorlandıklarını”, %14,5'i tartım değişimlerinde zorlandıklarını, %9,1'i hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, %9,1'i bu teknik ile ilgili zorluk yaşamadıklarını, %7,3'ü sesleri temiz

duyurmakta zorlandıklarını, %3,6'sı tutuş tekniklerinden kaynaklanan zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin henüz bu teknikle ilgili bir çalışmadıklarını belirtmelerinin rasgado tekniği için ciddi bir sorun teşkil ettiği düşünülmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Öğrencilerin gitar çalma temel tekniklerini kazanım düzeylerine ilişkin algıları”na ilişkin bulgular tablo 24’te sunulmuştur.

Tablo 24.

Alınan Gitar Eğitiminin Sonunda Gitar Çalma Temel Tekniklerinin Kazanım Düzeylerine İlişkin Algıları

Teknikler	Çok iyi düzeyde		İyi düzeyde		Orta düzeyde		Düşük düzeyde		Henüz bu teknikle ilgili bir çalışmada bulunmadım	
	f	%	f	%	F	%	f	%	f	%
1- Tirando	13	23,6	24	43,6*	17	30,9	1	1,8	-	-
2-Apoyando	13	23,6	24	43,6*	14	25,5	4	7,3	-	-
3-Legato inici	10	18,2	20	36,4*	20	36,4*	3	5,5	2	3,6
4-Legato çıkıcı	8	14,5	20	36,4*	18	32,7	6	10,9	3	5,5
5-Rasgado	1	1,8	8	14,5	12	21,8	2	3,6	32	58,2*
6-Tremolo	1	1,8	6	10,9	23	41,8*	13	23,6	12	21,8
7-Vibrato	5	9,1	18	32,7*	12	21,8	7	12,7	13	23,6
8-Staccato	5	9,1	18	32,7	19	34,5*	3	5,5	10	18,2
9-Arrastre	-	-	8	14,5	13	23,6	4	7,3	30	54,5*
10-Floje	5	9,1	10	18,2	20	36,4*	2	3,6	18	32,7
11-Pizzicato	2	3,6	12	21,8	12	21,8	7	12,7	22	40,0*
12-Çarpma	10	18,2	8	14,5	24	43,6*	4	7,3	9	16,4
13-Bare	10	18,2	12	21,8	18	32,7*	11	20,0	4	7,3
14-Arpej	16	29,1	24	43,6*	10	18,2	4	7,3	1	1,8

Anket uygulanan katılımcılara “Aldığınız gitar eğitimi sonucunda gitar çalma temel tekniklerini hangi düzeyde kazandığınızı düşünüyorsunuz? “ sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %43,6'sı “tirando tekniğini” iyi düzeyde kazandıklarını, %43,6'sı “apoyando tekniğini” iyi düzeyde kazandıklarını, %36,4'ü “legato (inici) tekniğini” iyi

düzeyde kazandıklarını, %36,4'ü ise orta düzeyde kazandıklarını, %36,4'ü “legato (çıkıcı) tekniğini” iyi düzeyde kazandıklarını, %58,2 “ rasguado tekniği” ile ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıklarını, % 41,8'i orta düzeyde kazandıklarını, %32,7'si “vibrato tekniğini” iyi düzeyde kazandıklarını, %34,5'i “staccato tekniğini” orta düzeyde kazandıklarını, %54,5'i “arrastre tekniği” ile ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıklarını, %36,4'ü “floje tekniğini” orta düzeyde kazandıklarını, %40,0'ı “ pizzicato tekniği” ile ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıklarını, %43,6'sı “çarpma tekniğini” orta düzeyde kazandıklarını, %32,7'si “bare tekniğini” orta düzeyde kazandıklarını, %43,6'sı “arpej tekniğini” iyi düzeyde kazandıklarını belirtmişlerdir. Tabloya genel olarak bakıldığında öğrenciler teknikleri iyi düzeyde ve orta düzeyde kazandıklarını belirtmişlerdir. Ancak henüz kazanılmayan tekniklerin özellikle son sınıf öğrencileri için ilerideki mesleki yaşantılarını göz önünde bulundurulduğunda sorun teşkil edeceği düşünülmektedir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarının gitar çalma temel tekniklerini kazanım sürecinde öğrencilerin yaşadıkları sorunların neler olduğu sorusuna yanıtları ve çözüm önerileri aşağıda yer almaktadır.

Tirando Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Tekniğin temel hareket prensiplerini kavramada yaşanan sorunlar, sağ el açılarını ayarlama ve tel üzerindeki hâkimiyet sorunu, doğru açıyla tele doğru vuruş sorunu, tırnak stillerinin bozukluğundan kaynaklanan sorunlar, parmağın hareketini elin kök ekleminden yapmaya alışmakta zorluk çekme, bu nedenle vuruş açısını ayarlayamayıp diğer tellere değme endişesiyle tele zayıf vurma gibi sorunlarla karşılaştığını belirtmişlerdir.
- Başlangıçta öğrencilerin bu konular ile ilgili sorunlar yaşadıklarını zamanla tekniğe alıştıkça istenilen sonuçların elde edildiğini vurgulamışlardır.

Tirando tekniğinde yaşanan sorunların ilk öğrenilen tekniklerden biri olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tirando Tekniği ile İlgili Çözüm Önerileri

- Tirando tekniğini seslendirirken zorluklarla karşılaşmamak için doğru vücut rahatlığının sağlanması gerekmektedir.

- Öğretim elemanları tirando tekniğinin doğru uygulanabilmesi için sağ el bilek ve kol bütün vücudun rahatlığının, başparmağın doğru eklem hareketi ve diğer parmakların içe doğru hareketinin önemli olduğunu tirando tekniği uygulanırken önce parmağın etli kısmı ardından tırnak teması sağlanması gerektiğini açıklamışlardır.
- Sağ el bileğin konumu, başparmağın doğru eklem hareketini gerçekleştirebilmesi ve diğer parmakların içe hareketinin doğru bir şekilde uygulanabilmesi tirando tekniğini seslendirirken dikkat edilmesi gereken unsurlar arasında yer almaktadır.
- Tellere vuruş yaparken ilk önce parmağın etli kısmı daha sonra tırnak temasının sağlanması ve tele doğru açıyla vuruş yapılması tirando tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunları çözmeye yönelik öğrencilere yardımcı olacağı düşünülmektedir.
- “a” parmağında yaşanan sorunlar için ise düzenli parmak egzersizlerini çeşitli varyasyonlarla çalışmak gerekmektedir.

Tirando tekniğini seslendirirken sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin öğrenciler tarafından doğru uygulandığı takdirde olumlu kazanımların ortaya çıkacağı düşünülmektedir.

Ayoyando Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Ayoyando tekniğinde hızlı pasajlar kullanırken acele edilmesi durumunda ortaya çıkabilecek sorunlar, sağ el açılarını ayarlama ve tel üzerindeki hâkimiyet sorunları, tel salınımlarında yaşanan sorunlar, gücün parmaklarda olması gerekirken koldan yüklenilmesi gibi sorunların olduğunu vurgulamışlardır.

Ayoyando tekniği seslendirirken yaşanan sorunların tel hâkimiyetinin yeni öğrenilmeye başlamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Ayoyando Tekniği ile İlgili Çözüm Önerileri

- Öğretim elemanları tirandodan farklı olarak parmak (et ve tırnak) bir üst tele dayandıktan sonra tekrar eski yerine dönmelidir böylece parmak, el, vücut ve kasların rahatlaması sağlanır görüşlerini belirtmişlerdir.

- Apoyando tekniğini seslendirirken tellerin hâkimiyetini sağlayabilmek için sağ el açısının doğru sağlanması, gücün parmaklarda olması kola yüklenilmemesi gerekmektedir.
- Apoyando tekniğini seslendirirken karşılaşılan hızlı pasajlarda geçiş sorununu çözmek için teller arası geçişlerle ilgili alıştırmaların düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerekmektedir.

Apoyando tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Legato Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Legato tekniği uygulandıktan sonra parmak el ve vücut rahatlığı sağlanmalıdır. Güç dengesi ve netlik sorunu yaşanmaktadır.
- Sol el kuvvetini ayarlama ve iki elin kombinasyonu temiz seslendirebilme sorunu 2. telden itibaren alt tele değmeden yapılan inici legatolar da alt tele değme endişesi ile zayıf ses elde etme olarak belirtilmiştir.

Legato tekniğinde yaşanan sorunların kaynağının teller arası geçiş problemi olduğu düşünülmektedir.

Legato Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Sol el rahatlığının sağlanması için bu teknik uygulandıktan sonra parmakların ve elin kontrolü önemlidir.
- Legato tekniğini seslendirirken sol el kuvvetini ayarlamak ve iki elin kombinasyonu doğru sağlamak gerekmektedir.
- 2. telden itibaren alt tele değmeden yapılan inici legatolar da alt tele değme endişesi ile zayıf ses elde etme sorununun ortadan kaldırılabilmesi için düzenli legato alıştırmalarının yapılması gerekmektedir.
- Hızlı pasajlarda seslendirirken yaşanan metronom sorunlarını çözmek için alıştırmaların metronom eşliğinde tekrar edilmesi önerilmektedir.

Legato tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Vibrato Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Sol ve sağ el uyumu sorunu yaşanabilir.
- Senkronizasyon sorunları yaşanabilir.
- Ton sıkıntısı olabiliyor ve istenen sürede tonlu vibrato sorunu yaşanabilir.
- Vibrato tekniğini seslendirirken doğru nüans, yerinde ve zamanında yapılamama sorunu.
- Gereksiz vibrasyonlar parçanın karakterini bozabilir.

Vibrato tekniğini seslendirirken yaşanılan sorunların istenen sürede ve tonlu yapılamamasından kaynaklandığı düşünölmektedir.

Vibrato Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Vibrato tekniğini seslendirirken sağ ve sol el uyumunun doğru sağlanması gerekmektedir.
- Eser seslendirirken eserin karakterini bozmamak için vibrato tonunun doğru seslendirilmesi önemlidir.
- Vibratonun tonunun sağlanabilmesi için istenen sürede ve doğru nüansta seslendirilmesi önerilir.
- Vibrato tekniğini seslendirirken farklı tartımlarda vibratoya süreklilik kazandırabilmek için sağ el ve sol el koordinasyonunun doğru sağlanması gerekmektedir.

Vibrato tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözölməsi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünölmektedir.

Arpej Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Sağ el ve sol el uyuşmazlığı, parmak varyasyonlarında yaşanan senkron sorunu, tırnak sesinin yaratmış olduğu kirlilik esere olumsuz yansıyabildiği, sağ el parmaklarının kombinasyonları ile ilgili sorunlar yaşanmakta olduğu arpej tekniği için vurgulanmaktadır.

Arpej tekniğinde yaşanılan sorunların genel olarak varyasyon çalışmalarında öğrencilerin karşısına çıktığı düşünölmektedir.

Arpej Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Öğretim elemanları arpej tekniği ile ilgili çeşitli yaklaşımlar bulunmakta olduğunu belirtmektedirler. En yaygın olanı planting (parmakların önceden hazırlanması) tekniği olarak karşımıza çıkmaktadır. Full planting (arpejde sağ el için geçerli olan parmakların tamamının önceden hazırlanması) genellikle çıkıcı olarak kullanılır. Sequential planting (parmakların birbirini takip etmesi) inisi arpejlerde kullanılmaktadır. Arpej tekniğini seslendirirken planting tekniğinin (parmakların önceden hazırlanması) uygulanması arpej tekniğinde karşılaşılan sorunların çözülmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.
- Arpej tekniğini seslendirirken karşılaşılan atlamalı pozisyonlarda geçiş sorunu çözebilmek için ise arpej varyasyonlarının bütün pozisyonlarda düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerekmektedir.

Arpej tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Staccato Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Staccato tekniğinde de sol ve sağ el uyumu sorunu yaşanmaktadır.
- Senkronizasyon sorunları, sağ ve sol el hâkimiyetiyle ilgili sorunlar yaşanmaktadır.
- Öğrencilerin hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıkları, sesleri temiz duyuramadıkları, tartım değişimlerinde zorlandıkları şeklinde görüşler belirtilmiştir.

Staccato tekniğinde yaşanan sorunların tekniği uygularken sağ el ve sol el uyumunun sağlanamamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Staccato Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Staccato tekniğini seslendirirken de sol ve sağ el uyumunun doğru sağlanmasının önemli olduğu düşünülmektedir.
- Staccato tekniğinde hızlı pasajlarda geçiş sorununun yaşanmaması için kontrollü sağ ve sol el çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Staccato tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Pizzicato Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Pizzicato tekniği ile ilgili yaşanan sorunların sağ ve sol el hâkimiyetiyle ilgili sorunlar, “p” parmağıyla ilgili ton sorunu, tellerin zamanında susturulabilmesiyle ilgili yaşanan sorunlar olduğu belirtilmektedir.
- Ayrıca hızlı pasajlarda geçiş sorunu, seslerin temiz duyurulamaması sorunu, tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlarında yaşandığı belirtilmiştir.

Pizzicato tekniğini seslendirirken yaşanan sorunların genel anlamda sağ ve sol el hâkimiyetiyle ilgili olduğu düşünülmektedir.

Pizzicato Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Pizzicato tekniğini seslendirirken “p” parmağıyla ilgili sorunların çözmek için düzenli parmak alıştırmalarının yapılması gerekmekte olduğu düşünülmektedir.
- Tellerin zamanında susturulabilmesi için çalışmaların metronom destekli yürütülmesi önemlidir.

Pizzicato tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Tremolo Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Tremolo tekniği ile ilgili sağ el ve sol el uyumu sorunu yaşanmaktadır.
- Belirli bir hıza ulaştınca dengenin korunamaması sorunu yaşanmaktadır.
- Tırnakların pürüzsüz olması gerekir. Hızlanma sorunu, orta ve yüzük parmak çalışmaları zayıf kaldığı için eşit aralıklı zamanlarda tele dokunma sorunu, eşit zaman aralıklarında seslerin temiz duyurulması sorunu, seslerin yutulması sorununun görülmekte olduğu belirtilmektedir.
- Ritim, ton, metronom, tırnak sesi kirliliği gibi sorunlar yaşanmaktadır. Seslerin eşitlik ve artikülasyon sorunu tırnak, el açısı hız ile ilgili sorunlarda bu sorunlara eklenebilir görüşü belirtilmiştir.

Tremolo tekniğini seslendirirken yaşanan sorunların genel anlamda seslerin temiz duyurulamaması sorunu olduğu düşünülmektedir.

Tremolo Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Tremolo tekniğini seslendirirken karşılaşılan seslerin eşitlik ve artikülasyon sorunu tırnak, el açısı hız ile ilgili sorunlarını düzeltebilmek için yapılması gereken düzenli tremolo alıştırmalarının metronom destekli yürütülmesinin olduğu düşünülmektedir.

Tremolo tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Arrastre Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Senkronizasyon ve sesleri temiz duyurma sorunu, hızlı pasajlarda geçiş sorunu, tutuş tekniğinden kaynaklanan sorular yaşanmaktadır görüşü belirtilmiştir.

Arrastre tekniğinde yaşanan sorunların genel anlamda senkronizasyon sorunu olduğu düşünülmektedir.

Arrastre Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Arrastre tekniğini seslendirirken karşılaşılan hızlı pasajlarda geçiş sorunu ve tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunları çözebilmek için pozisyon geçiş alıştırmalarının düzenli bir şekilde tekrar edilmesinin gerekmektedir.

Arrastre tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Çarpma Tekniği İle İlgili Sorunlar

- 2. telden itibaren alt tele değmeden yapılan inici hareketlerde da alt tele değme endişesi ile zayıf ses elde etme sorunu.

- Ara tellerde yaşanan sorunlar (Ara teller çalınırken doğru parmak kontrolü sağlanamazsa parmaklar diğer tellere çarpıp gereksiz seslerin ortaya çıkmasına sebep olabilir), güç dengesi sorunu, netlik sorunu.
- Legato ile karıştırma sorunu gibi soruların olduğu belirtilmektedir.

Çarpma tekniğinde yaşanan sorunun genel anlamda seslerin temiz duyurulamama sorunu olduğu düşünülmektedir.

Çarpma Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Çarpma tekniğini seslendirirken 2. telden itibaren alt tele değmeden yapılan inici hareketlerde alt tele değme endişesi ile zayıf ses elde etme, ara tellerde yaşanan sorunları düzeltmek için tüm pozisyonlarda atlamalı çarpma alıştırılmalarının düzenli bir şekilde tekrar edilmesinin gerekmekte olduğu düşünülmektedir.

Çarpma tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Floje Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Armoniğin çıkacağı noktayı bulma sorunu, sadece sağ el parmakları kullanılarak yapılan flojeler de parmakların kaslarını farklı yönde çalıştırmakta yaşanan sorunlar
- Doğal seslerle birlikte flojet ses eklendiğinde yaşanan sorunlar
- Doğru tekniğin uygulanamamasından kaynaklanan sorunlar
- Sağ ve sol elin konumuyla ilgili sorunlar, sesleri temiz duyurma sorunu, net ve istenilen parlaklıktaki sesin oluşumunu doğru sağlayabilmeye ilgili sorunlar floje tekniği ile ilgili sorunlar arasında belirtilmiştir.

Floje tekniğini seslendirirken yaşanan sorunun genel anlamda seslerin temiz duyuramama sorunu olduğu düşünülmektedir.

Floje Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Floje ile ilgili dengeli vuruş yapma çalışmaları yapılmalıdır.
- Bu teknik ile ilgili çalışmayı henüz yapmamış öğrencilerinde olduğu belirtilmiştir. Floje tekniğinin öğrencilere öğretilmesi gerektiği önerilmektedir.

Floje tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Bare Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Başlangıç aşamasında öğrenciler 1. parmağın iç dış kas eş güdümlü kullanımında zorluk çekseler de bir süre sonra alışıyorlar fakat bare sırasında 2.,3. ve 4. parmakların bağımsız hareketini sağlama sorunu yaşıyorlar.
- Parmağının güçsüzlüğünden kaynaklanan sorunlar, yoğun bare içeren eserlerde yaşanan güç sorunu (hâkimiyet sorunu), denge ve kontrol sorunu, parmak açısı, yeri ve kuvvetin doğru kullanımıyla ilgili sorunlar yaşanmakta olduğu görüşleri belirtilmektedir.

Bare tekniğini seslendirirken yaşanan sorunun genel anlamda sesleri temiz duyuramama sorunu olduğu düşünülmektedir.

Bare Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Gereksiz parmak baskılarından kaçınarak bare konusunu daha rahat uygulayabiliriz.
- Bare tekniğini seslendirirken 1. parmağın iç, dış kas eşgüdümünü sağlamak için yer çekimi kuvvetinden yararlanmak ve bare içinde geçen sesler doğrultusunda kuvvet uygulamak gerekmektedir. Aksi takdirde gereksiz yere yapılan baskılar elin yorulmasına neden olacak ve parmaklar güç kaybına uğrayacaktır. Bu nedenle yaşanan seslerin temiz duyurulamaması problemini çözmek için atlamalı bare alıştırmalarının düzenli bir şekilde tekrar edilmesinin gerekmekte olduğu düşünülmektedir.

Bare tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözülmesi için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünülmektedir.

Rasgado Tekniği İle İlgili Sorunlar

- Tekniklerin hepsi kazanıldıktan sonra öğrenilmemesinden kaynaklanan sorunlar.
- Ritim unsurları ve sağ el ile ilgili sorunlar, hızlı pasajlarda geçiş sorunu seslerin temiz duyurulması sorunu, tutuş tekniğinden kaynaklanan sorunlar yaşanmaktadır şeklinde gürüşler belirtilmektedir.

Rasgado tekniğini seslendirirken yaşanılan sorunun genel anlamda sesler temiz duyuramama sorunu olduğu düşünölmektedir.

Rasgado Tekniği İle İlgili Çözüm Önerileri

- Rasgado tekniği tekniklerin hepsi kazanıldıktan sonra öğrenilmelidir. Rasgado tekniğini seslendirirken karşılaşılan tartım değişiminde zorlanma sorununu çözebilmek için metronom destekli tartım alıştırmalarının sık sık tekrar edilmesi gerekmektedir.

Rasgado tekniğini seslendirirken karşılaşılan sorunların çözümleri için öğretim elemanları tarafından verilen önerilerin öğrenciler tarafından uygulanmasının, öğrencilerin kazanımlarını olumlu yönde değiştireceği düşünölmektedir.

Türkiye de müzik öğretmeni adaylarına verilen klasik gitar eğitimine ilişkin öğretim elemanı görüşleri aşağıda yer almaktadır.

Öğretim elemanlarına Türkiye de müzik öğretmeni adaylarına verilen klasik gitar eğitimi ve adayların gitar çalma temel tekniklerine ilişkin görüşleri sorulmuştur. Alınan cevaplar doğrultusunda genel olarak belirtilen görüşler:

Klasik gitar müzik öğretmeni adayları için çok kullanışlı ve ekonomik bir müzik aleti olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece bireysel çalgı öğrencilerinin değil bütün müzik öğretmeni adaylarının bu çalgıyı belirli seviyede öğrenmesinde fayda vardır. Mevcut programda okul çalgıları adı altında verilen ders ile bu amaçlanmıştır. Ancak bu ders bir dönemlik bir süreyi kapsamaktadır. Bu sürenin artırılmasında fayda vardır.

Gitar çalma temel tekniklerinin kazanımı çok özel çalışma ve gayret gerektirmektedir. Doğru yöntemler ve yaklaşımlar ile sabırlı çalışmalar sayesinde bütün bu kazanımlar sağlanabilir. Gitar eğitiminin öğretimlik mesleğinde kullanılmaya yönelik olduğu düşünölmektedir. Fakat kazandırılan teknik becerilerin

öğretmenlik mesleği için yeterli olmadığı düşünülmektedir. Eğer tüm müzik eğitimi bölümüne verilen bir dönemlik okul çalgısı gitar dersinden bahsetmek gerekirse bir dönemde temel teknikleri ancak teorik olarak kavrayabilmektedir. Uygulama için süre yetersiz kalmaktadır. Fakat bireysel çalgı olarak bakarsak ihtiyaçlarından fazlası öğretilmektedir. Ancak bireysel çalgısı gitar olan öğrencilerin kazanımlarının orta düzeyde olduğu gözlemlenmektedir. Bu durum klasik gitar çalma zorluğundan ve gitar eğitimine ayrılan sürenin azlığından kaynaklanmaktadır.

Verilen eğitim değil verilmesi gereken eğitimi konuşmak daha doğru olacaktır. Amaç müzik öğretmeni yetiştirmekse klasik gitarı öğrencinin gittiği okullarda iyi bir eşlik çalgısı olarak kullanılmasını da öğretmek ve bu yönde eğitimine ekler yapmak gerekir. Klasik eğitimi olarak değerlendirirsek çok yeterli olduğunu düşünülmektedir. Çünkü uzun zaman ve sabırlı ve doğru çalışmak esastır. Bunun nerede, hangi programlarla ne şekilde sağlandığı tartışılmaktadır. Mutlaka ki istisnai durumlar olacaktır ve olmaktadır. Tekniksel kazanımlar genel anlamda orta düzeyde olacaktır. Daha fazlası için doğru şekilde ekstra çalışma yapmak gerekmektedir. Bu görüşler göz önünde bulundurulduğunda bireysel çalgısı klasik gitar olan müzik öğretmeni adaylarının klasik gitar eğitimlerinin yeteri düzeyde verildiği ancak öğrencilerin orta düzeyde kazanım sağladıkları düşünülmektedir. Okul çalgıları dersinde verilen klasik gitar eğitiminin ise ancak teorik kısmının verilebildiği ders sayısının yeterli gelmediği düşünülmektedir.

BÖLÜM V

Sonuç ve Öneriler

Araştırma, müzik öğretmeni adaylarının gitar çalma temel tekniklerinin kazanımlarında karşılaştıkları zorlukları belirlemek ve bu sorunların çözülmesine ilişkin öneriler geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Yapılan anketler sonucu ulaşılan veriler doğrultusunda sağ ve sol el gitar çalma temel tekniklerinin seslendirilmesinde karşılaşılan zorluklar ortaya koyulmuştur. Öğretim elemanlarının görüşleri de göz önünde bulundurularak çözüm önerileri sunulmuştur.

Ankete katılan öğrencilerin %49 oranla Anadolu Güzel Sanalar Lisesi mezunu olduğu, %36,4'ü lisans öncesi gitar eğitimlerini özel ders niteliğinde aldıkları, %52,7'si dört yılın üzerinde gitar eğitimi almış oldukları görülmektedir, %85,5'i bireysel çalgısı olan gitarı isteyerek seçmişlerdir, %50,9'u sadece iki öğretmen değişikliği yaptığı görülmektedir.

Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin önemli bir kısmının lisans eğitimine başlarken hazırbulunmuşluk düzeylerinin oldukça iyi olduğu, bireysel çalgılarını isteyerek seçtikleri için olumlu motivasyon ile eğitimlerini sürdürdükleri, öğretmen değişikliğinin yalnızca iki olmasından dolayı gitar çalma temel tekniklerini kazanırken çok fazla yöntem farklılıkları yaşamadıkları düşünülmektedir.

Ancak öğrencilerin %52'si gitar çalışmalarını düzenli yapmadıkları görülmektedir. Bu sonuç gitar çalma temel tekniklerinin kazanımını olumsuz etkileyen nedenlerden biri olarak yer almaktadır.

Öğrencilerin Sol ve Sağ El Gitar Çalma Temel Tekniklerini Seslendirirken Yaşadıkları Zorluklar

Katılımcılara gitar eğitimlerine başlarken öğrendikleri ilk üç temel teknik sorulmuştur. Katılımcıların %69,1'i ilk öğrendikleri temel tekniğin "tirando tekniği", %58,2'si ikinci sırada öğrendikleri temel tekniğin "apoyando tekniği", %47,3'ü ise üçüncü sırada öğrendikleri tekniğin "arpej tekniği" olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuç, gitar çalma temel tekniklerinin kazanımında yöntem farklılığı olduğunu göstermektedir. Bu farklılığının öğrencinin hazırbulunmuşluk düzeyine ve öğretim elemanının bireysel öğretim yöntemine bağlı olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilere, gitar çalma temel tekniklerini seslendirirken en çok zorladıkları ilk üç temel teknik sorulmuştur. Anket sonucu %45,5 'i, birinci sırada "bare tekniği", %30,9'u ikinci sırada "çarpma tekniği", %25,5'i üçüncü sırada "tremolo tekniğini" seslendirirken zorlandıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin legato tekniğini seslendirirken %56,4 oranla hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını, vibrato tekniğini seslendirirken %23,6 oranla farklı artımlarda vibratoya süreklilik kazandıramadıklarını ve %20 ile hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Staccato tekniğini seslendirirken karşılan sorunlarda, %27,3 oranla en fazla hızlı pasajlarda geçiş sorunu olarak yer almaktadır. Aynı sorun %27,3 oranla pizzicato tekniği için de belirtilmektedir.

Bare tekniğini seslendirirken öğrenciler %40,6 oranla sesleri temiz duyurmakta zorlandıklarını ve %41,8 oranla, hızlı pasajlarda geçiş sorunları yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Tremolo tekniğinin seslendirilmesinde %30,9 oranla en çok ezginin yer değiştirmesi durumunda ezgi sürekliliğini sağlayamama sorunu ile karşılaşıldığı belirtilmiştir.

Öğrenciler, %38,2 oranla arpej tekniğini, %40 oranla tirando tekniğini ve %41,8 oranla apoyando tekniğini seslendirirken herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. Bu iki teknik başlangıç aşamasında kazandırıldığı için öğrenciler tarafından kolay kazanıldığı gözlemlenmektedir.

Öğrenciler, %30,9 oranla floje tekniği, %40 oranla pizzicato ve %54,5 oranla arrastre, %58,2 oranla rasguado tekniklerine ilişkin herhangi bir çalışmada bulunmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Düzeylerini Algılarına İlişkin Sonuçlar

Gitar çalma temel tekniklerinin kazanım düzeylerine ilişkin elde edilen öğrenci görüşlerinden %43,6 oranla tirando ve apoyando tekniklerinin, legato (inici ve çıkıcı) tekniklerinin %36,4 oranla, vibrato tekniğinin %32,7 oranla arpej tekniğinin %43,6 oranla **iyi düzeyde** kazanıldığı saptanmıştır.

%41,8 oranla tremolo tekniğinin, %36,4 oranla legato tekniğinin, %34,5 oranla staccato tekniğinin, %36,4 oranla floje tekniğinin,% 43,6 oranla çarpma tekniğinin ve %32,7 oranla bare tekniğinin öğrenciler tarafından **orta düzeyde** kazanıldığı belirtilmiştir.

Bu sonuçlarda dikkat çeken öge çok iyi düzeyde kazanılan tekniklerinin oranlarının düşük olmasıdır. Ayrıca daha öncede belirtildiği gibi rasguado, arrastre ve pizzicato teknikleriyle ilgili henüz bir çalışmada bulunmadıkları yer almaktadır.

Öğretim elemanlarına Türkiye de müzik öğretmeni adaylarına verilen klasik gitar eğitimi ve adayların gitar çalma temel tekniklerine ilişkin görüşleri sorulmuştur. Alınan cevaplar doğrultusunda genel olarak uzman görüşü: Gitar eğitiminin öğretmenlik mesleğinde kullanılmaya yönelik olduğu düşünülmektedir. Fakat kazandırılan teknik becerilerin bireysel çalgı klasik gitar eğitimi için yeterli olmadığı düşünülmektedir.

Öneriler

Elde edilen sonuçlardan yola çıkarak ve öğretim elemanlarının görüşleri göz önünde bulundurularak gitar çalma tekniklerinin kazanılmasına ilişkin öneriler sunulmuştur:

Sol El Teknikleri Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklara İlişkin Çözüm Önerileri

1. Legato tekniğini seslendirirken dikkat edilmesi gereken nokta seslerin yutulmamasıdır. Hızlı pasajları seslendirirken bu sorun sık sık öğrencilerin karşısına çıkmaktadır. Hızlı pasajları çalışırken metronom kullanılması bu sorunu ortadan kaldırmaya yardımcı olacağı düşünülmektedir.

2. Vibrato tekniğini seslendirirken farklı tartımlarda vibratoya süreklilik kazandırabilmek için sağ ve sol el koordinasyonunun doğru sağlanmasının gerektiği düşünülmektedir.

3. Staccato tekniğini seslendirirken hızlı pasajlarda geçiş sorunun yaşanmaması için kontrollü sağ ve sol el çalışmalarının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

4. Pizzicato tekniğini seslendirirken yaşanan hızlı pasajlardaki geçiş sorununun çözebilmek için metronom yardımı ile düzenli senkron çalışmalarının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

5. Arrastre tekniğini seslendirirken karşılaşılan hızlı pasajlarda geçiş soru ve tutuş tekniğinde kaynaklanan sorunları çözebilmek için pozisyon geçiş alıştırmalarının düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

6. Çarpma tekniğini seslendirirken karşılaşılan hızlı pasajlardaki geçiş sorununu çözmek için tüm pozisyonlarda atlamalı çarpma alıştırmalarının düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

7. Floje tekniği ile ilgi zorluk yaşamamasının nedenin flojele tekniğinin kolay kavranabilir bir teknik olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

8. Bare tekniğini seslendirirken seslerin temiz duyurulamaması problemini çözmek için atlamalı bare alıştırmalarının düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerekmekte olduğu düşünülmektedir.

Sağ El Tekniklerini Seslendirirken Karşılaşılan Zorluklara İlişkin Çözüm Önerileri

1. Tirando tekniğini seslendirirken en çok zorlanılan parmak "a" parmağıdır. "a" parmağını güçlendirmek için düzeli parmak egzersizlerinin çeşitli varyasyonlarla çalışılması gerektiği düşünülmektedir.

2. Apoyando tekniğini seslendirirken karşılaşılan hızlı pasajlarda geçiş sorununu çözmek için teller arası geçişlerle ilgili alıştırmaların düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

3. Arpej tekniğini seslendirirken karşılaşılan atlamalı pozisyonlarda geçiş sorunu çözebilmek için arpej varyasyonlarının bütün pozisyonlarda düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

4. Tremolo tekniğini seslendirirken ezginin yer değiştirmesi durumunda ezginin sürekliliğinin sağlanabilmesi için teller arası geçiş çalışmalarının düzenli bir şekilde tekrar edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

5. Rasgado tekniğini seslendirirken karşılaşılan tartım değişiminde zorlanma sorununu çözebilmek için metronom destekli tartım alıştırmalarının sık sık tekrar edilmesi gerektiği düşünölmektedir.

Anket sonucu ortaya çıkan veriler değerlendirilip sonuçlara uygun öneriler sunulmuştur. Araştırma sonucu bu öneriler doğrultusunda öğrencilerin sağ ve sol el tekniklerini uygularken karşılaştıkları zorluklara uygun çözümlerin getirildiği düşünölmektedir. Bu sayede öğrenciler karşılaştıkları zorluklara uygun çalışmaları tekrar edip hatalarını ne yönde düzeltmeleri gerektiğini daha iyi kavrayabilecekleri düşünölmektedir.

KAYNAKÇA

- Akgül, B.D. (2007). Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi Uygulamaları. *A.İ.B.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 15,1-2
- Belevi, K. (1997). *Gitar Metodu*. İstanbul: Aklın Yayın Evi.
- Biol, E. (2005). Gitar Eğitimi Web:http://Gitar-ebirol.com.html. adresinden alınmıştır
- Çelik, S. (2005). Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Başlangıç Gitar Öğretiminde Uygulanan Yöntem Ve Tekniklerin İncelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Çınar, O. (2005). Çağdaş Eserlerin Gitar Eğitim Tekniklerine Uygunluğunun İncelenmesi. Yayımlanmamış *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul: *Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Çilden, Ş. (2003). Çalgı Eğitiminde Nitelik sorunları. *Cumhuriyetimizin 80. yılında Müzik Sempozyumu, Malatya*.
- Elmas, Y.(2003). *Sorularla Gitar*. İstanbul: Pan Yayıncılık
- Ercan, N. , Ekinci, H.(2000). Piyano Eğitimine Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Başlayan Öğrencilerin 1. yıl Piyano Öğretim Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. *GÜGEF Dergisi*.
- Ercan, N. (1998). *Piyano Eğitiminde Bazı Temel Davranışlar*. Ankara: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Erim, A. (2005). Türkiye’de Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan Başlangıç Metotlarından Bazılarının Öğretme-Öğrenme Süreçleri Açısından Karşılaştırılması, *Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Halvaşi, A.A. (1999). *Ülkemizde Müzik Eğitiminde Klasik Gitar*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: *Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü*.

- Kanneci, A. (2001). Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi Ve Yapıtlarının Uluslar Arası Gitar Repertuarındaki Yeri, *Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*
- Otcioğlu, G. (2005). *Müzik Öğretmenliği Piyano Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi.* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: *Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*
- Sözer, V. (1996). *Müzik-Ansiklopedik Sözlük.* İstanbul: Remzi Kitap Evi.
- Şaklar, C. (2001). Klasik Gitar Sağ El Tekniği Üzerine Yeni Bir Yaklaşım. *Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Tarman, S. (2002). Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Giriş Müzik Yetenek Sınavlarının Geçerlik ve Güvenirlik Yönünden İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi, G.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*
- Tarman, S. (1996). Bekir Küçükayı'n Başlangıç Metodunun Hedef ve Hedef Davranışlarının İçerik Yönünden İncelenmesi. *Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Fen bilimleri Enstitüsü.*
- Uçan, A. (2007). Türkiye'de Cumhuriyetin İlk Altmış Yılında Müzik Eğitimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi 15, 1-12*
- Yeşil, C.M, (1998). *Klasik Gitar Eğitimi.* Ankara: Bilim Sanat Basım Yayım Dağıtım
- Yöndem, S. (2005). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Gitar Hazırlık - Lise 1 Ders Kitabı İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayın.*

EKLER

EK-1
ANKET FORMU

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GİTAR ÇALMA TEMELTEKNİKLERİNİ KAZANIM ZORLUKLARI ANKETİ

Değerli Müzik Öğretmeni Adayları,

Aşağıda “Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorluklarının İncelenmesi” konulu tez kapsamında 14 soruluk anket düzenlenmiştir. Soruları dikkatlice okuyarak görüşünüzü en iyi yansıtan seçeneği işaretleyiniz. Araştırma için hazırlanmış olan veri toplama amaçlı anket sonuçları sadece araştırmacı tarafından ve isim kullanılmadan nicel veriler şeklinde değerlendirilecektir. Veriler kesinlikle gizli tutulacaktır.

Vereceğiniz samimi yanıtlar için şimdiden teşekkür ederim.

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi
Muzaffer DALKILIÇ

Kişisel Bilgiler

1- Cinsiyet :

Bay ( ) Bayan ( )

2- Sınıfınız:

Lisans I ( ) Lisans II ( ) Lisans III( ) Lisans IV ( )

3- Mezun olduğunuz lise türü aşağıdakilerden hangisidir?

a)Genel Lise

b)Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

c)Anadolu Lisesi

d) Meslek Lisesi

e)Diğer.....(Lütfen belirtiniz)

4- Lisans eğitiminizden önce klasik gitar eğitiminize nerede başladınız?

a)Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinde

b)Halk Eğitim Merkezinde

c)Özel ders niteliğinde

d)Özel bir dershanede

e)Daha önce hiç gitar eğitimi almadım

f)Diğer.....(Lütfen belirtiniz)

5- Kaç yıldır gitar eğitiminize devam etmektesiniz?

a) 4 yıl b)Daha fazla.....(belirtiniz)

6- Gitar çalışmalarınıza ayırdığınız günlük zaman süreci nedir?

a)1 saat b) 2 saat c) 3 saat d) Düzenli çalışmıyorum

e)Diğer.....(belirtiniz)

7- Lisans eğitiminizde bireysel çalgı olarak klasik gitarı isteyerek mi seçtiniz?

a)Evet b) Hayır

8- Gitar eğitiminiz süresince kaç farklı gitar öğretmeni ile çalıştınız?

Öğrenci Anket Formu

1-Gitar eğitiminde öğrendiğiniz ilk üç gitar çalma temel tekniğini belirtiniz.

1-.....

2-.....

3-.....

2- En çok zorlandığınız gitar çalma temel tekniklerini belirtiniz.

1-.....

2-.....

3-.....

3-Aşağıda belirtilmiş olan sol el tekniklerini seslendirirken zorlandığınızı düşündüğünüz ifadeleri çarpı işareti ile belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

Sol El Teknikleri

a) Legato Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz legato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

b) Vibrato Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Farklı tartımlarda vibratoya süreklilik kazandıramıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz vibrato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

c) Staccato Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz staccato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

d) Pizzicato Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz pizzicato ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

e) Arrastre Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz arrastre ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

f) Çarpma Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz çarpma ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

g) Floje Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz floje ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

h) Bare Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz bare ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

4-Aşağıda belirtilmiş olan sağ el tekniklerini seslendirirken zorlandığınızı düşündüğünüz ifadeleri çarpı işareti ile belirtiniz.(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

Sağ El teknikleri

a) Tirando Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
"a" parmağımı kullanırken zorlanıyorum	
Zorlanmıyorum	

b) Apoyando Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Teller arası geçişlerde zorlanıyorum	
Zorlanmıyorum	

c) Arpej Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Atlamalı pozisyonlarda arpej geçişlerinin sürekliliğini sağlayamıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz arpej ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

d) Tremolo Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Ezginin yer değiştirmesi durumunda ezgi sürekliliğini sağlayamıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz tremolo ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

e) Rasguado Tekniğini Seslendirirken:

Sesleri temiz duyurmakta zorlanıyorum	
Tartım değişimlerinde zorlanıyorum	
Hızlı pasajlarda geçiş sorunu yaşıyorum	
Tutuş tekniğimdeki bozukluklardan kaynaklanan sorunlar yaşıyorum	
Henüz rasguado ile ilgili bir çalışmada bulunmadım	
Zorlanmıyorum	

5- Aldığınız gitar eğitiminin sonucunda aşağıdaki gitar çalma temel tekniklerini hangi düzeyde kazandığınızı düşünüyorsunuz?

Teknikler	Çok iyi düzeyde	İyi düzeyde	Orta düzeyde	Düşük düzeyde	Henüz bu teknikle ilgili bir çalışmada bulunmadım
1- Tirando					
2-Apoyando					
3-Legato(inici)					
4-Legato(çıkıcı)					
5-Rasgado					
6-Tremolo					
7-Vibrato					
8-Staccato					
9-Arrastre					
10-Floje					
11-Pizzicato					
12-Çarpma					
13-Bare					
14-Arpej varyasyonları					

6-Bir müzik öğretmeni adayı olarak, gitar çalma temel teknikleri kazanımınıza ilişkin görüşleriniz nelerdir?(Lütfen kısaca belirtiniz)

EK-2
GÖRÜŞME FORMU

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GİTAR ÇALMA TEMELTEKNİKLERİNİ KAZANIM ZORLUKLARI GÖRÜŞME FORMU

Değerli Öğretim Elemanları,

Aşağıda “Müzik Öğretmeni Adaylarının Gitar Çalma Temel Tekniklerini Kazanım Zorluklarının İncelenmesi” konulu tez kapsamında 3 soruluk görüşme formu düzenlenmiştir. Soruları dikkatlice okuyarak görüşünüzü en iyi yansıtan ifadeyi yazınız. Araştırma için hazırlanmış olan veri toplama amaçlı görüşme formu sadece araştırmacı tarafından ve isim kullanılmadan nitel veriler şeklinde değerlendirilecektir. Veriler kesinlikle gizli tutulacaktır.

Vereceğiniz samimi yanıtlar için şimdiden teşekkür ederim.

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi
Muzaffer DALKILIÇ

GÖRÜŞME FORMU

1-Aşağıdaki gitar çalma temel tekniklerini kazanım sürecinde öğrencilerin yaşadıkları sorunları kısaca belirtiniz?

Teknikler	Sorunlar
Tirando	
Apoyando	
Legato(inici)	
Legato(çıkıcı)	
Vibrato	
Arpej	
Staccato	
Pizzicato	
Tremolo	
Arrastre	
Çarpma	
Floje	
Bare	
Rasguado	

2- Gitar eğitiminde kullandığınız başlıca kaynaklar nelerdir?

3-Türkiye de müzik öğretmeni adaylarına verilen klasik gitar eğitimi ve adayların gitar çalma temel tekniklerini kazanımlarına ilişkin görüşlerinizi kısaca belirtiniz.

Özgeçmiş Sayfası

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı :Muzaffer DALKILIÇ
Doğum Yeri ve Tarihi :DENİZLİ-17.10.1984

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Pamukkale Üniversitesi Müzik Öğretmenliği
Yüksek Lisans Öğrenimi :Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar : ODTÜ Geliştirme Vakfı İlk Öğretim Okulu
Projeler :
Çalıştığı Kurumlar : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ücretli gitar öğretmenliği, ODTÜ Geliştirme Vakfı İlk Öğretim Okulu, Denizli Belediyesi Konservatuarı gitar Öğretmenliği,Tavas Belediyesi Halk Eğitim gitar öğretmenliği

İletişim

E-Posta Adresi :mzodal@hotmail.com

Tarih

: